

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sredi, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld., 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 18 gld., za četrt leta 8 gld., 80 kr., za jeden mesec 1 gld., 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Zaradi Binkoštnih praznikov izide prihodnji list v torek, 15. maja 1894.

Za ljudstvo!

Jutri obnovila bode katoliška cerkev spomin na prevažni svoj dan, ko se je sv. Duh razlil na zbrane apostole, da so, obdarovani z jeziki in napolnjeni srčnosti, stopili potem vunkaj pred množice Jeruzalemske. Tedaj je bil pravi ljudski shod, tedaj so narodi z vseh strani čuli iz oduševljenih govorov nauke Kristove, in lahko si mislimo, kakó jim je bilo pri srci, ko se jim je viharno odpiral svet dotlej nepoznanih idej. Vsi ljudje so vstvarjeni od jednega Boga, odrešeni od jednega božjega Sinu in vsi imajo jednak namen! Hipoma se je moral v tlačnem ljudstvu razširiti ta temeljni nauk krščanske vere in kakor razdeljen v vode je izpodplavljal tu in tam poslopje tedanjega družbenega reda evropskega. Ideja demokratična je bila tu in oznanjevala se je v bodočem času s samim evangelijem po božjih svetiščih. Padlo je suženjstvo rimskega prava, ta najhujša, prisiljena oblika človeške nejednakosti. Ljudstvo samo je potem sicer še stoletja in stoletja tičalo v sponah tlačanstva in moralo prenašati pritisk privilegovanih stanov. Ali krščanska misel, da imajo vsi ljudje sami po sebi jednako veljavo, ta misel, koja so prosvetljeni možje razširili v knjige in sisteme, napolnila je ves napredujoči svet in nazadnje nad posameznimi državami obvisela kakor oblak, ki potrebuje le najmanjšega piša, da se vsuje in očisti ozračje. In to se je tudi v resnici zgodilo: več ali manj mej gromom in treskom zadobilo je ljudstvo koncem prošlega in v prvi polovici sedanjega stoletja besedo v javnih rečeh, zadobilo večjo ali manjšo mero politične in socialne veljave nasproti brezozirno vladajočim krogom.

Toda ostalo ni in ne more ostati pri tem, da se v ljudstvu vidi temelj in prava vsebna države in da se mu zato dopusti mrva politične svobode in emancipacija v družbenem redu. Evangelij o človeški enakosti uvidel je novo zapreko svojemu oživotvorjenju v sedanjem redu ljudskega go-

spodarstva. Gospodarsko robstvo je hujše od političnega, kajti le-to je gola posledica onega! Ljudstvo dela, ljudstvo se potí v potu svojega obraza, a sad njegovega dela in potú ne ostane njemu, ampak gre drugam, gre v denarne shrambe tistih izvoljencev, ki nič ne sejejo, nič ne delajo, ki pa s svojo denarno premočjo potem vender lahko državne stvari obračajo, seveda zopet ne v ljudsko, nego svojo korist. Vzemimo jeden, a splošni dokaz. V naši državi je okolo deset tisoč milijonov takega dolga, za čigar obrestovanje mora skrbeti ljudstvo. Kmet, obrtnik, delavec je z davki, osobito z užitnino dolžnik, a spekulajoči kapitalist, v prvi vrsti žid je njegov upnik. Ljudstvo si torej mora pritrgovati od svojega pridelka in zasluzka, a še hujše je to, da tisti, katerim plačuje obresti od omenjenih dolgov, spekulirajo z denarjem na ta način, da ženó ceno zlatá umetno čedalje bolj kvišku, tako da so zadnjih dvajset let najvažnejši poljski pridelki izgubili polovico cene, a ne da bi zato živež cenejši postal. In to je tista široka pot, po kateri se ljudsko imetje počasi preseli v roke samih židovskih borzijancev in bančnih spekulantov, tista žalostna pot, po kateri mora ljudstvo samo dospeti v staro tlačanstvo, a država pod oblast malega broja kapitalistov. Ni čuda torej, da se je, četudi pozno ves ljudstvu res udani svet oklenil socialnega vprašanja, katero je rešiti tako, da se gospodarski razvoj postavi pod načelo prave zasluženosti in krščanske enakosti ljudstvu v prid!

Kar se nas tiče, udani smo „krščansko-socialni stranki“, katera ima na Dunaji svoj glavni tabor in katera je osobito ta teden po svojih voditeljih v državnem zboru pri razpravi zastran izplačanja dvesto milijonov goldinarjev državnih not branila proti koalirancem ljudske interese. Ali mi smo že davno, predno se je pokazala ta stranka, skrbeli za svoje ljudstvo s tem, da smo je obdržali na naravni narodni podlagi in se pred vsem postavili v boj za narodno slovensko šolo, ker je narodna zavest in narodova splošna omika prvi pogoj, da se narod osamosvoji tudi v gospodarskem oziru. Nam narodnost ni prazna beseda, ampak je

moč, ki daje ljudstvu življenje in pogoje za vsestransko zdravo napredovanje. Kaj je bil poprej naš slovenski preprosti rod brez narodne zavesti, brez narodnega pouka, brez narodnega slovstva, brez slovenskih posojilnic? Pa kaj je sedaj, ko ima vse to, in kaj še lahko bode, ako se sam iz sebe razvija tudi v bodoče? Našim domačim nasprotnikom, ki jadrajo sedaj pod to, sedaj pod ono firmo, a nam pravijo, da baje nimamo jasnih načel in baje ne vemo kam, njim torej lahko odgovarjamo, da prav dobro vemo, kaj prav za prav nameravamo. Naše načelo je jasno, ker je narodno, in kakor poprej, tudi sedaj vemo, kaj z njim nameravamo in kaj tudi z njim dosežemo, namreč: osamosvojbo in duševni, kakor gmotni razcvet našega ljudstva in vsega slovenskega naroda! Nam ni treba segati po drugih načelih. Tudi apostoli so na jutrnji dan govorili v Jeruzalemu vsakemu narodu v njegovem jeziku in vedeli so, zakaj!

Slovensko šolstvo v letošnji proračunski debati.

IV.

Konec.)

Preidem k pojasnjenju utrakvistiških šol. Takih je bilo po starem učnem načrtu 93, sedaj jih je 84. Ako bi bile te utrakvistične šole res to, kar bi imele biti po besedah, bili bi Slovenci z njimi zadovoljni. Koroški Slovenci so mi pisali, naj v tej visoki zbornici povem, da bi bili zadovoljni, ako bi bile te utrakvistične šole res utrakvistično urejene, to se pravi, ako bi bila za teh 10.188 slovenskih šolarjev v teh utrakvističnih šolah slovenščina učni jezik in bi se nemščina, začeti s tretjim šolskim letom, učila kot učni predmet in sicer na pedagoško dopusten način.

Ako bi bile te šole tako urejene, bili bi Slovenci z njimi popolnoma zadovoljni, ker je taka uredba v ondotnih razmerah jedino primerna, jedino prava in pametna, ki tudi ni v nasprotju z državnimi osnovnimi zakoni; slovenski otroci bi se na ta način res nečesa naučili in si osvojili tudi znanje nemškega jezika laglje in bolje, ne da bi glede

LISTEK.

Binkošti.

Gospod urednik! Vaše zaupanje do mene, naj bi Vam jaz kaj napisal za Binkošti ali Duhovo, me je nekoliko iznenadilo, ali ob jednom, reči moram, tudi počastilo. Da sem mlajši in ne tako že bolj v letih, zapel bi Vam pesem, vender pa se čutim še toliko krepkega, da nočem reči, da zapeti več ne morem. Toda, kakor ste prizanesljivi, bi se Vi vender na smeh namuzali, ko bi jaz „post tot discrimina“ peti začel.

Ostanem torej pri prozi. Vam pa kar brez ovinkov in naravnost povem, da lepših praznikov v letu ni, nego so binkoštni prazniki in to posebno takrat, ko spadajo v mesec majnik in v majnik tako krasen, kakor je letos. Vi nekoliko odkimujete in izrečete, da bi dobrohotni, kakoršni ste, mi preveč ne nasprotovali, samo besedico: „No!“ To vse ravno ne pomeni, da ste Vi popolnem mojih mislij. Jaz pa ostanem pri tem, kar sem rekel, in tisti, ki bodo ta podlistek čitali, naj presodijo, nisem li jaz vsaj skušal svoje trditve opravičiti. Ako pa tudi Vas za svojo misel pridobim, potem postaneva, Vi tenak, jaz obilen, še izdatnejša prijateljja.

Prvi ugovor, katerega znači Vaše odkimavanje, in katerega menite Vi, da bodem jaz tiho ovrgel, opira se na božične praznike. Da! Božični prazniki so vir najlepših spominov na otroška in najslajša mlada leta. Bodisi, da se jih človek spominja iz dobe, ko še ni zapustil rojstne hiše in domačega kroga, bodisi, da prične lepi spomin s trenutkom, ko je izrekel učitelj zadnje besede: „Sedaj pa pojdite, pa pridni bodite in glejte, da se v pravem času vrnete.“ — vselej človeka kar nehote prešine spomin na ono dobrodelno gorkoto in ono globoko zadovoljnost, katero deli Sveti večer neizkušeni mladini, bivajoči pri svojih roditeljih in drugih sorodnikih v bolj ko navadno razsvetljeni gorki sobi za obilno obloženo mizo in ob kratkočasnem razgovarjanji do polnočne maše. Toda „hitro, hitro mine čas“ in blagor mu, katerega, stoječega še v mladeniških letih, ne poišče ona skrb, ki mu le prejasno dokazuje, da mora mej svet in njegove težave; blagor mu, ki že v teh letih marsikogar ne pogreša, s katerim je v prvih letih še tako srečen božičeval, ali komur ne vzbuja spomin na božične praznike bolesti po tistih, ki so zanj skrbeli in kateri so ga tako dobrohotno vsprejeli, ko je za Božič zopet vstopil v družinski krog. Silno dosti je človeku prestatati in grenak je lek, katerega imenujemo čas, ki hiti naprej, ustvarja vedno nove prizore

življenji, toda malokdaj ali pa največkrat nikdar več ne onega zadovoljstva, katero ima v sebi otroška brezskrbnost, ki je le tako malo časa ogrevala otroške čute. Gorje človeku, ki samotari na božični večer, zatoorej se vse druži in drug pomaga drugemu, da njemu in sebi olajša težave, ki nas tarejo vsaj za hip.

Velikonočni prazniki so, rekel bi, od vseh praznikov najbolj prozaični. Da ima človek zdrav želodec, jih navadno prav zadovoljno preživi. Naj jih praznujemo še v tako zgodnji letni dobi, dan se je že le podaljšal in narava se vzbuja. Noč in mraz sta znaka smrti, dan in gorkota vzbujata življenje, in naj se le zaganja kruta zima še s tako silo v junaško pomlad, premaga je ne in krepost narave daje tudi človeku pogum, da ne zaide v one elegične misli, katere ga napadajo v božičnem času, ko ne najde pomoči, razun pri ljudeh, ki so dobrega srca, a takih ni preveč.

Zatorej ne nazaj, ampak le naprej, — v dan in življenje! In stokrat pozdravljena mi bodi prekrasna pomlad in vi, binkoštni prazniki, ki ste tako samo na sebi dobrohotni, da dajete človeku vse veselje, če ima le še nekoliko zdravja in lahko vest! Najlepša družba je vaš prirodni kras, katerega radovoljno prepuščate vsemu svetu, vaš zelen log, vaš oživljeni hrib, po katerem vse žvižga in

znanja lastnega, slovenskega materinega jezika imeli škodo. Ali baš take smotru primerne, pametno urejene šole se na Koroškem neče dati Slovincem. (Posl. Ghon: Občine same jih nečejo!) Petičije dokazujejo nasprotje. (Posl. Ghon: Prav petičije dokazujejo to; o tem bodem še govoril.) Deželni šolski svet pa je te šole tako uredil, da se v prvem in v drugem šolskem letu, to je pri otrocih, starih po šest in po sedem let, rabi slovenski jezik, potem pa, od tretjega leta naprej, nič več; te utrakvistične šole imajo torej samo v prvih razredih utrakvistično barvo, v višjih razredih pa so povsem nemške šole, in zato mislim, da bi imela naučna uprava tudi v tem oziru dolžnost, vmes poseči in odpomoči, ker jej mora vender na tem biti, da tudi šolarji slovenske narodnosti na Koroškem dosežejo v državnem ljudskošolskem zakonu določeni učni smoter.

To pa je pri uredbi teh utrakvističnih šol povsem nemogoče, kar bom takoj dokazal.

V najnižjih razredih teh utrakvističnih šol se rabi slovensko-nemški abecednik, kateri je izdal Karl Preschera. Ta razpravlja na straneh 1—46 o glasovih in vajah v čitanju v slovenskem jeziku, na straneh 48—102 se razlagajo nemške pisane in tiskane črke, na straneh 105—160 pa ima 16 slovensko-nemških, 13 slovenskih iz 25 nemških vaj za čitanje. Iz tega sledi, da se otroci v najnežnejši starosti, v šestem in sedmem letu seznanjajo hkrati z dvema jezikoma, s slovenskim maternim jezikom in z nemškim, jim še tujim jezikom. Ti otroci se morajo v dveh letih naučiti treh abeced: slovenske abecede in nemške tiskovne in pismene abecede. Zajedno se morajo otroci tudi naučiti čitati v teh treh abecedah, vrh tega pa si še osvojiti toliko nemškega jezika, da jim more počenši s tretjim letom samonemški pouk kaj koristiti. To je nemogoče. Ko bi se poslali na te šole sami čudeže delujoči učitelji in bi ti dobili tam same čudovite otroke, bi komaj to dosegli, ali čudovitih učiteljev je le malo, navadno pa ljudskošolski otroci tudi niso čudoviti otroci.

Te neznosne razmere bile so pogostoma predmet pritožbam v deželnem zboru koroškem in tudi v tej visoki zbornici do leta 1890., a pritožbe niso imele nikakega uspeha.

Šele v tem letu je dobil koroški deželni šolski svet od naučne uprave nalog, da revidira stari učni načrt. Leta 1890. je izšel nov učni načrt, kateremu se je dodal poseben učni načrt za slovensk pouk na utrakvističnih šolah. Reklo se je, da je to za koroške Slovence pridobitev, to pa ni res.

Slovenski jezik se v specialnem učnem načrtu omeni, kar prej ni bilo. Sicer pa se ni nič bistvenega ukrenilo, pač pa vsa zadeva še bolj zamotala in poostрила.

Po tem učnem načrtu se ima slovenski materni jezik začeti s tretjim letom po tri ure na teden učiti kot učni predmet, katere ure imajo biti zadnje pri dopoludanskem pouku. To je obvezno le za tiste otroke, katerih roditelji niso zahtevali oproščenja.

Gospoda moja! Ta določba glede slovenskega jezikovnega pouka je nova krivica, novo žaljenje slovenskega naroda na Koroškem, ker se slovenski materni jezik ponižuje na sramotljiv način za učni predmet in se kot pastorko pahne na zadnje mesto.

poje. Božič zahteva dobrih čevljev in gorko sobo, Velika noč vsaj dober kos potice, vi, binkoštni prazniki pa daste vse zastonj! Ako ima sirotica le hlačice in srajčiko, pa si nabere lahko cvetic dovolj, ako ne že tudi črešenj. Tički pojo za vse ljudi in solnce ogreva celi svet. Ko je naš Stritar zlagal svoj umotvor „Spomladi le nikar“, gotovo je imel pred sabo tisto letno dobo, v katero spadajo letos ti prazniki, in popolnem se strinjam z njim, da bi se človek najtežje poslovil od tega sveta takrat, ko bi mu bilo zreti še jedenkrat v kras pomladnega cveta in v vzbujeno naravo. Ta se spreminja, mineva pa ne, in ako si čvrst narave sin, o binkoštnih praznikih boš najmanjkrat žaloval po izgubljeni sreči, a največkrat se okrepiš za naprej v bran proti preteči žalosti. „Duhovo“ jih imenujemo tudi te praznike in kje bolj, nego v čvrsti prirodi, si moremo krepiti duha in razum svoj? Zatorej hvala Bogu, da smo jih zopet doživeli, sam sem jih vesel in vesele voščim v prvo svojemu narodu: da mu zopet podkrepijo duha in razum, da čvrst ostane, kakor je sedaj in se vreden izkazuje neskončne dobrote, ki ga je valjda postavila v najlepši kraj sveta!

Povsod, v celim izobraženem svetu je materni jezik podlaga in središče cele vzgoje in učni jezik, samo na Koroškem in samo za slovenske otroke pa to ne sme veljati! Sicer se pa na ta način slovenski otroci neodpustljivo obremene.

Bodi mi dovoljeno obrazložiti, kaj vse se od teh otrok v drugem in v tretjem oddelku zahteva (čita):

„II. odderek (3. in 4. šolsko leto):

a) čitanje; glasno in po zmislu pravilno čitanje, razlaganje besed in stvari, ponavljanje tega, kar se je čitalo, po stavljenih vprašanjih, pri čemer je delovati na to, da se polagoma doseže raba od berila neodvisnih izrazov, učenje na pamet in predavanje vzglednih spisov v vezani in nevezani besedi;

b) jezikovne vaje: vaje v prepisovanju in zapisovanju besed in stavkov s posebnim ozirom na ločitev zlogov in na besede, ki se pišejo z velikimi začetnicami, pojem in poznavanje samostalnikov, pridevnikov, glagolov in zaimkov, spol, število in sklanjanje samostalnikov, osebe, število in časi glagolov. Poleg pismenih slovniških vaj: kratke in lahke pripovedke in popisovanja v zvezi z obravnavanimi berili.

III. odderek (5., 6., 7. in 8. šolsko leto);

a) čitanje: gladko in izrazovito čitanje tiskanih in pisanih stvari, tolmačenje besed in stvari, navajanje vsebine in vodilnih mislij beril, učenje na pamet in predavanje uzornih beril;

b) jezikovne vaje: nadaljevanje in poplajenje oblikoslovja, skladje. Poleg pismenih slovniških nalog: izvajanje vsebine obravnavanih beril; popisi, povesti, potrebni opravljeni spisi in pisma.

To je tisto gradivo, katero si imajo nemški otroci s pomočjo nemškega pouka v dvanajstih urah na teden prisvojiti, to je tisto gradivo, katero morajo slovenski otroci v isti šoli s pomočjo nemškega učnega jezika v dvanajstih urah na teden zmagati, in vse to gradivo naj sedaj slovenski otroci v treh urah na teden zmagajo v slovenskem jeziku, v katerem so se doslej tako malo vadili. In to še v končnih urah, ko so učenci in učitelj že utrujeni.

To, gospoda moja, je povsem nemogoče, to je tako, da bi človek zbežal, in res beže otroci kar trumoma. Kaže se, da je to tudi po intencijah dež. šolskega sveta, zakaj določil je sicer, da je pouk obligaten, zajedno pa zaukazal, da je roditeljem ustreči, ako bi zahtevali, naj se njih otroci tega pouka oprostite.

Vsled tega se ta slovenski jezikovni pouk na 49 utrakvističnih šolah sploh ne vrši in le na 30 takih utrakvističnih šolah se ga udeleži 1839 izmed 10188 slovenskih šolarjev, 8349 šolarjev pa beži pred tem poukom, ker se roditelji za tako pedagoško trpinčenje njihovih otrok raje zahvalijo. V takih razmerah je pač razumno, da koroški Slovenci od dež. šolskega sveta ne pričakujejo niti obzir, niti pravičnosti več in da se vsled tega čedalje večkrat obračajo s peticijami do naučnega ministerstva.

L. 1891 imel je tedanji minister Gautsch 33 takih peticij v rokah Petič se je v vseh jednako. glasil, namreč: uvedenje slovenščine kot učni jezik za slovenske otroke in nemščine kot učni predmet začeti s 3. letom. Minister Gautsch je bil vsled tega jako zlovoljen in se je tudi v tej visoki zbornici jako neprijazno izrekel. Rekel je, da se je to načrtoma uprizorilo. To so vender čudne besede za kakega ministra; moral je vender vedeti ali pa je mogel to izvesti od poslancev, da, če se načrtoma agituje in germanizuje, je pač tudi obramba po načrtu dovoljena. Sicer je on samo jedno jedino peticijo ugodno rešil in tako so Slovenci po dolgem času zopet dobili prvo slovensko ljudsko šolo v Rožni dolini. (Posl. Ghon: Občina sama je pa sedaj zopet protestovala!) Ali kako se je ta protest izposloval? To je drugo vprašanje. (Posl. Ghon: Pojdite po občinah in vprašajte župane in občinske predstojnike!)

Minister je samo jedno peticijo ugodno rešil, druge pa je dal dež. šolskemu svetu, naj o njih poizveduje in naj jih reši. To spominja na bajko o ovci, volku, in kraljevskem levu. Ovca se je pri kraju živalij pritožila radi zlega, katero jej prozročila volk. Lev pa ni hotel soditi, nego je vse prepustil volku v uradno rešitev.

Predno pa se je dež. šolski svet lotil reševanja teh peticij, izšel je ukaz na prebivalstvo, naj sestavi protipetice; in kadar so potem take protipetice in protiresolucije došle v Celovec, so se dotične resolucije takoj rešile, seveda neugodno.

Posl. Ghon: Kdo pa jih je odposlal? Občine? Neposredno občine?

Posl. dr. Gregorec: Iz Celovca.

Posl. Ghon: Od občine?

Predsednik: Prosim, da ne motite govornika.

Posl. dr. Gregorec: Tiste petičije pa, proti katerim se niso mogle spraviti na dan nasprotne petičije, obleže in se ne rešujejo.

Posl. Ghon: Nobene take se ne najde.

Posl. dr. Gregorec: Vender jih je nekoliko nerešenih.

Posl. Ghon: Ne, vse so rešene.

Posl. dr. Gregorec (nadaljeva): Mej tem torej traja šolska borba na Koroškem naprej, in upravo čuditi se moram, kako premetenost kaže tu povsod deželni šolski svet in kako samovoljno navadno postopa. Ako nasprotne petičije več ne pomagajo, se loti tega, da na kratko dotične prosee občine razbije na dvoje v dve novi občini. S tem odpade pritožujoči se subjekt in akcija Slovencev je preprečena. (Veselo.)

Dolgo vrsto let si je pomagal deželni šolski svet z nekako zlorabo § 6. državnega ljudskošolskega zakona, da je odklanjal slovenske petičije; naročil si je namreč pri vsaki taki peticiji izjavo nemškega deželnega šolskega sveta; seveda je bila ta izjava vselej in redno proti slovenskemu pouku. To zlorabo ustavila je odredba naučnega ministerstva leta 1890. Potem je izumil deželni šolski svet drugo sredstvo. Bilo se je bati, da bi utegnili vender-le prodreti občinska zastopa Žabniški in Globasniški s svojima pritožbama pri ministerstvu. To se je moralo preprečiti. In kako? Razdelilo se je brez pomisleka utrakvistično šolo v Žabnici v dve enorazredni šoli; jedna ostane utrakvistična, druga lahko postane slovenska.

Zdaj bodem po rečenem podal majhno sliko šolskih razmer na Koroškem. Slovenski ljudski šoli sta zdaj dve, jedna enorazredna na Jezerskem in jedna štirirazredna v Št. Jakobu; razdeljene šole pa so štiri v Žabnici in v Globasnici, kjer je le 31 nemških otrok poleg 864 slovenskih. (Čujte! Čujte!)

Potem so utrakvistične šole, in sicer jih je 84, v krajih, kjer Slovenci stanujejo zdržema in v kompaktnih masah. Te šole obiskuje 10.188 slovenskih in 1861 nemških otrok. Nemških šol v slovenskih krajih je 24, katere obiskuje 1316 nemških in 1311 slovenskih otrok.

Na 114 šolah na Koroškem, v katere zabaja 14.132 slovenskih šolskih otrok, poučuje 202 učitelja; mej temi jih je 120, ki so deloma zmožni slovenščine, 82 pa jih umeje samo nemški. Ako prosijo slovenske občine, da se nastavi slovenščine zmožni učitelji, pravi deželni šolski svet navadno, da nima taci učiteljev na razpolaganje.

Tu imam tak odlok z dne 18. januarja 1894. l., ki ga je dobil krajni šolski svet v Kotmari vasi; v njem se čita: „... nastavi kratkim potom take učne moči ni mogoče, ker manjka slovenščine zmožnih učnih sil, zaradi česar ostane nekaj družih učnih mest, na primer v Srednji vasi in v Grečah, začasno praznih.“

Deželni šolski svet se torej izgovarja s tem, da nima slovenščine zmožnih učiteljev na razpolaganje; pravilneje bi moral reči, da jih neče imeti (Tako je!); kajti če bi jih hotel imeti, bi moral več storiti za naraščaj slovenščine večših učiteljev na učiteljišči v Celovci. Na tem zavodu je zdaj le 33 slovenskih obiskovalcev poleg 148 nemških in slovenščina ni obligaten predmet. (Čujte! Čujte!) Tu ne gane deželni šolski svet niti roke niti noge. Drugič: Oa preganja slovenske učitelje (Tako je!) Saj neče slovenskih učiteljev. (Posl. Ghon: Ne segajte tako daleč! — Posl. dr. Ferjančič: On terorizuje!) Terorizuje in preganja jih, imeti hoče le nemške učitelje ali slovenske renegate. Ne bodem navajal imen, obljubil sem to g. Ghonu pošteno in bodem tudi pošteno mož beseda. Torej le na splošno. Neki učitelj prišel je pri okrajnem glavarju v sum, da goji gotove simpatije za slovensko šolsko društvo. To se je moralo kaznovati. Bil je za kaznen premeščen in je moral z ženo in 5 otroci aredi zime seliti se 12 ur daleč. Drug vrl učitelj ni mogel dobiti službe in je zato odšel s Koroškega. Zopet drug slovensk učitelj, vrl mož, kar je priznal celo šolski nadzornik, moral je letos ostaviti Koroško. Ta učitelj je trikrat kompetiral za slovensko učno mesto na ljudski šoli v Št. Jakobu, je bil jedini

Dalje v prilogi.

prošilec in vendar ni dobil službe. Da bi se ta služba ne razpisala v četrtič, je poslal deželni šolski svet tja učiteljico. (Čujte! Čujte!) Sicer mi je popolnoma razumljivo, zakaj deželni šolski svet tako ljubi nemške učitelje; slovenski pouk se pač ne more bolj temeljito onemogočiti, nego če se postavi trde Nemce za učitelje v slovenske šole. Potem preneha slovenski pouk sam po sebi.

Z druge strani je očitno, kako se protežujejo nemški učitelji in posebno ti slovenski učitelji, ki se dajo zlorabiti kot renegati. Taki smejo storiti kar hočejo. Navedel bodem tu izgled, razume se zopet brez imen. Učenec N. dobil je v Globasnici po šolskem vodstvu od nemškega „echulvereina“ hlače. (Posl. dr. Ferjančič: Kaj?) Hlače. (Živahna veselost.) Učenec je bil vzprejet v utrakvistično šolo. Ker je pa od Velike noči hodil v slovensko šolo, je učitelj že nekaterekrat zahteval hlače nazaj (veselost) in grozil dečku, da mu bode hlače strgal s telesa, če mu jih ne prinese nazaj prihodnji šolski dan. (Veselost.) Omenjeni učenec ima samo te hlače, a ker mu mati ne more družih kupiti, se deček ne upa v šolo, ker se boji, da bi moral v sami arajci domu iti in da bi ga součenci zasmehovali. (Veselost.)

Tako počenjanje učitelja pač ne more poučno vplivati na nežno mladino, nego jo le demoralizuje. Glejte, tako govore kmetje v njih oznanilih na okrajni šolski svet v Velikovu. (Posl. Ghon: Tega ni pisal kmet! — Posl. dr. Ferjančič: To je vse jednako, če je tudi pisal gospod, surovost je le! — Posl. dr. Fux: Če je res! — Posl. Ghon: Prosim, pokažite mi pismo!) Dam Vam to, da pregledate. Predsednik: Prosim gospode, da ne motijo govornika.

Posl. dr. Gregorec (nadaljeval): Drug učitelj, ki je bil vedno poslušen vsem odredbam dež. šolskega sveta, vendar ni mogel vsega dobiti, kar je hotel. Gobanc včasih slabo sliši, ni mu torej hotel dati, kar je hotel imeti. Kaj je storil? V svojem srdcu kupi revolver in se pelje v Celovec, da ustrelj deželnega nadzornika Gobanca. Na srečo se je še pravočasno brzojavilo v Celovec o nameravanem atentatu in tako preprečilo zločin. Učitelja so razorožili, a čudno, namestu da bi ga vtaknili v kriminal ali pa v blaznico, vzprejel ga je deželni predsednik v avdijenci in poslal nazaj na svoje šolsko mesto. Šele pozneje so ga izročili preiskovalnemu sodišču in ga bodo brzkone proglasili blaznim.

Največjo pozornost je vzbujala — tu se mi je dovolilo navesti imena — imenovanje učitelja Hugona Morota šolskim nadzornikom v Št. Mohorji in da se mu je tudi dovolilo, da ustanovi tam otroški vrt. Ta mož se je jako prikupil deželnemu predsedniku in deželnemu šolskemu nadzorniku in sicer s slavnostno pesmijo za nemški strankarski shod dne 13. novembra 1892. l. V tej slavnostni pesni pripodablja Slovence na Koroškem z zmajem ali „litt-vernem“, ki je v starodavnem času bival blizu Celovca in katerega so potem ubili prebivalci.

Da se potezajo koroški Slovenci z naporom poslednjih svojih sil za svoj narod, ni prav temu učitelju in ljudskemu izobraževalcu Hugonu Morotu in v tej slavnostni pesmi pozivlje nemške sorojake na Koroškem kar naravnost, naj Slovence, torej so-deželane svoje, kar stro in uničijo. Dotično mesto se glasi (čita):

„Es ist, als wollt'
Nun abermals der gitt'ge Drache wachsen
Im Kärntnerland, Vernichtung muss ihm werden
Dem Drachenwurm, der wied'rum wachsen will,
Zermalnen muss der Kärntner ihn, das merket,
Zermalnen, ja, ehvor er gross geworden.“
(Čujte! Čujte!)

Ta mož, ta fanatični nasprotnik Slovencev, postal je šolski nadzornik! Gospoda moja! Kaj naj vendar Slovenci mislijo o tem, kaj naj želijo? Pač morajo misliti, da šolska oblastva in deželni predsednik mislijo istotako, kakor ta mož, da torej hočejo, da se nas stare in uniči.

Tu je pač slovenskemu prebivalstvu težko, da vidi v taci oblastvi vredne zastopnike državne sile in Nj. Vel. cesarja (Pritrjevanje), kajti to pač smem trditi, da Nj. Vel. cesar neče videti nas Slovencev strtih in uničenih. (Odobranje. — Poslanec Ghon: To ni naperjeno proti Slovincem, nego proti vnanjim hujšakem.) Toliko nemščine že razumemo.

Predsednik: Prosim, da se ne kliče vmes. Posl. dr. Gregorec: Dokler torej ostanejo razmere take, kakršne so sedaj, posebno dokler ostane deželni šolski svet tak, kakor je sedaj, in dokler mu je na čelu sedanji deželni predsednik, ne morejo

koroški Slovenci imeti zaupanja in ne morejo verovati, da se nam bode tam podelila pravica. Zatorej si usojam predlagati resolucijo, kajti v teh stvareh nam more pomoči le visoko naučno ministerstvo. (Čita:)

„Visoka vlada se pozivlje, da v vojvodini Koroški uredi javne ljudske šole, katere obiskujejo učenci slovenske narodnosti, v smislu čl. 19. drž. temeljnega zakona z dne 21. decembra 1867. l. in da v to svrbo:

1. Preustroji sedanjih 84 takozvanih „utrakvističnih“ šol zares utrakvistično, da se namreč v njih slovenski materni jezik učencev rabi v vseh razredih kot poučni jezik, nemški jezik pa se kot učni predmet uči od tretjega šolskega leta, v kolikor to pripuščajjo pedagoška načela;

2. naj odredi, da se sedanjih 24 povsem nemških šol v večinoma slovenskih krajih razdeli v dva oddelka namreč v nemške za 1316 nemških učencev in v slovenske oddelke za 3111 slovenskih učencev in da se v poslednjih pouk uredi tako, kakor se je omenilo zgoraj v točki prvi;

3. na učiteljski v Celovci naj se ukrene vse potrebno, da se zagotovi zadosten naraščaj slovensčine v pismu in govoru popolnoma zmožnega učiteljskega osebja;

4. za slovenske šole naj se v narodnih vprašanjih objektivno misleči, pravični šolniki nastavljajo kot okrajni in deželni šolski nadzorniki. (Pritrjevanje.)

Sedaj bi le še nekaj besedi spregovoril gosp. poslancu Ghonu. (veselost.) Govoril je dosedaj nekolikokrat jako ostro proti nam slovenskim poslancem v tej visoki zbornici; vendar ni tako zloben, kakor je videti, ali kakor se včasih dela. (veselost) Nasprotno. Nahajam se v prijetnem položaji, da konstatujem, da se je prav čudovito poboljšal (živahna veselost) in le želim, da bi to poboljšanje trajalo in imelo praktične posledice za Slovence. Bil je namreč tako prijazen, da je s svojim tovarišem g. posl. Kirschnerjem prišel na 21. „bauerntag“ v Ledenicah, na tem shodu je imel govor, v katerem je rekel izrecno (čita):

„Mi zastopniki koroški ne želimo ničesar drugega, nego, da se otroci slovenskih roditeljev nauče v šolah najprej dobro svoj materni jezik, (Čujte! Čujte!) da se pa pri tem nauče tudi neobhodno potrebnega nemškega jezika.“

To je prav lepo, in jaz sem mu hvaležen za to izjavo. To je namreč isto, kar Slovenci že od nekdaj žele, njih smotri se popolnoma krijejo s temi besedami. Zdaj pa morate še priznati, da se morajo Slovincem tudi dovoliti neobhodna sredstva, da dosežejo ta smoter in v to je potreben pred vsem drugim slovenski poučni jezik, potem slovenske knjige, slovensčine zmožni učitelji in tudi pravični šolski nadzorniki in smoter je dosežen. Slovenski otroci se bodo naučili svoj materni jezik lahko in dobro, ob jednem pa se tudi priučili nemščine, kakor je dejansko potrebno na Koroškem.

Gosp. poslanec pravi nadalje (čita):

„Ne smemo torej prouzročevati nepotrebnega boja mej nami.“ (Dobro!) „Hočemo, da vlada mir mej nami.“

To žele Slovenci tudi. Ta mir se da takoj doseči. Treba je le jedne besede, katero vam je zapamtiti in dejansko izvesti. Ta beseda je: Pravičnost. To je tudi potrebno pri učni upravi; ako boče dokončati neprijetaj šoleki prepir, mora postopati pravično in podeliti dobrote členu 19. drž. temeljnega zakona vsem narodom te države, potem se bode naselil mir, ko bode povsod vladala popolna pravica. (Živo odobravanje. — Govorniku čestitajo mnogi poslanci.)

Državni zbor.

Na Dunaji, 11. maja.

Zadnja seja pred binkoštnimi prazniki. Poslancem, kar jih je bilo v zbornici, se je poznalo, kako nestrpno čakajo trenutka, ko se jim bo posloviti.

Začetkom seje interpelirajo posl. Helcelet in tovariši vlado, zakaj je v Freistadtu in v Ostrovici nastavila same češkega jezika nezmožne uradnike, potem pa se je začela specialna razprava o valutnih predlogah in sicer o načrtu glede vzetja 200 milijonov drž. not iz prometa.

Člen I. se vzprejme brez debate, pri členu II. predlaga posl. Abrahamowicz, naj se določi rok za vzetje not iz prometa in za izročitev nakupljenega zlata banki do konca l. 1897. Poročevalec Szczepanowski priporoča predlog naznanivši, da je vlada z njim zadovoljna. Zbornica vzprejme po-

tem člene II., III. in IV. in Abrahamowiczev amende-ment. Pri členu V. govori posl. Eim, rekši, da ima finančni minister glede podaljšanja bančnega privilegija valed tega člena vezane roke. Če obvelja ta člen, mogla bo pač banka odreči obnovljenje privilegija, nikakor pa ne vlada. Država je pač juristično zavarovana, da dobi svojih 160 milijonov, a ne trgovsko. Ako vlada ne obnovi privilegija in ustanovi novo banko, potrebovala bo pač to zlato za fundiranje, ali imela je ne bo. Pravo čudo bi bilo, ako bi navihani gospodje pri banki tega ne izkoristili. Abrahamowiczov amende-ment je dokaz, da so tudi druge stranke spoznale to nevarnost, ali s tem amende-mentom se ni nič izdatnega storilo. Banka je napovedala boj, naj se boj dožene. Govornik predlaga potem dostavek k temu členu, s katerim se določi razmerje eventualne nove banke k stari banki. — Poroč. Szczepanowski se izreče zoper Eimov predlog. Pri glasovanju se odkloni Eimov predlog, člen V. in vsi nadaljnji členi se pa potem vzprejmejo brez debate, takisto tudi ostala dva valutna zakona in naposled vsi trije zakoni tudi na tretjem branji.

Zbornica reši potem predlogo o olajšanju pristojbin pri posojilih za obnovev po trtni uši uničenih vinogradov, predlogo o zgradbi oziroma o nakupu poštnih in brzojavnih poslopij v Celji in v raznih drugih krajih, in poročilo o nekaterih volitvah, potem pa se seja zaključí.

Prihodnja seja bo v sredo. Dnevni red: Proračun poljedelskega ministerstva.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 12. maja.

Državni zbor.

Danes so se začele za poslance binkoštno počitnice. Prihodnja seja državnega zbora bode v sredo. Z ozirom na to, da velja provizorni proračun samo do konca meseca majnika, premenil se je za zbornico določeni delavni program tako, da se reši najprej ves proračun, vse druge predloge, ki so se še prej ali mej tem imele rešiti, zlasti predloga o lokalnih železnicah in tiskovna novela, pa se odlože. Ako bode čas pripuščal, rešile se bodo po proračunski razpravi, če ne, pa pridejo šele na jesen na vrsto. Sicer pa se najbrž zasedanje poslanske zbornice zaključí šele prve dni meseca junija.

Glasovanje o valutnih predlogah.

Slovenske volilce gotovo zanima izvedeti, kako so pojedini slovenski poslanci glasovali glede valutnih predlog. Za vladne predloge, da se izplača 200 mil. drž. not in velikim kapitalistom v korist založi banki kupljeno zlato, sta glasovala samo dva slovenska poslanca, namreč: grof Hohenwart in prof. Šuklje, proti predlogam so glasovali poslanci: grof Alfred Coronini, dr. Ferjančič, dr. Gregorec, dr. Laginja, Nabergoj, Pfeifer, Povše, Robič in Spinčič, dva pa sta se absentirala, to sta: Globočnik in Vošnjak.

Iz državnozbornskih odsekov.

Obrotni odsek, ki ima „vzprejeti“ vladno poročilo o „razmerah“ v severnih premogokopih — to se pravi o dogodbah v Falknovu in v Ostrovici — in o njem poročati zbornici, se je imel predvčerajšnjim dogovoriti o formalnostih za to svoje delo, ker pa je seja posl. zbornice trajala do polnoči, se je to odložilo, seveda na nedoločen čas. V tem bo vlada zamogla urediti material in dobiti dokaze, da so vse nesreče samo delavci krivi, dočim so vsi organi javne varnosti ravnali strogo zakonito in ljudomilo, kakor je v nas sploh navada. — Upravni odsek je v zmislu predlogov poslancev Robič, Pacak, Kaiser in Roser glede premembe domovinskega zakona sklenil, predlagati zbornici resolucijo, s katero se vlada pozivlje, naj čim prej izdela primeren zakonski načrt.

„Naša Sloga“ o jedinstvi poslancev.

Z ozirom na prizadevanje slovenskih poslancev, priboriti koroškim Slovincem slovenske ljudske šole, piše „Naša Sloga“: Poslanci dr. Ferjančič, Klun in tovariši interpelirali so dne 4. maja naučnega ministra, ali je voljan, narediti konec nenaravnim in nezakonitim šolskim razmeram na Koroškem glede ondotnih Slovencev. Že lani sta govorila posl. Robič in Spinčič, a letos je obširno govoril o šolah na Koroškem za Slovence dr. Gregorec. Šole so res nenaravno in nezakonito urejene. Vse prošnje koroških Slovencev, pismene in ustne, ne koristijo nič. Po stopa se z njimi ne turški, kakor je te dni neki list pisal, ampak še slabše. Celo perijodo sedanjega zasedanja se obračajo koroški Slovenci na poslance na Dunaji, naj jim priskočijo na pomoč. V začetku niso hoteli niti govoriti, niti interpelirati. Uredilo se je, da je prišlo odposlanstvo Slovencev iz Koroške k bivšemu ministru Gautschu. On je bil obljubil, da stvar uredi, in „Slovenski Narod“ je svoj čas pri-

nesel uvodni članek za Božič ali za novo leto, kako smejo slovenski poslanci biti veseli, da so koroškimi Slovincem priborili, kar jim gre. Predstavljali so to kot veliko „prijaznost“ njihove politike. Sedaj sta od tedaj že dve leti minoli, in koroški Slovinci imajo samo dve slovenski šoli. Sedaj se je hvala Bogu spoznalo, da je treba govoriti in interpelirati in ne nehati dokler se ne doseže, za kar se gre in kar je opravičeno in v zakonu utemeljeno. Drago nam je tu omeniti, da so na interpelacijah podpisani slovenski poslanci obeh klubov, kakor tudi Hrvati in Čehi, tako Mladočehi kakor moravski Čehi; samo v takem jedinstvu, z odločnim in nepristranskim postopanjem se more kaj doseči od avstrijske vlade. Ko bi Hrvati, Slovinci in Čehi v vseh rečeh tako postopali, tako bi danes bili že v vse drugih razmerah. No, kar ni, dal Bog, da bode čim prej. Vsekako pa bi bilo odstraniti one, ki so si že povsem ogrdili obraz, ker jim ni verovati: iz nevolje se morda hipno tudi za dobro stvar zavzamejo, ali pri prvi dobri priliki služili bodo zopet raje vsakemu drugemu nego svojemu narodu.“

Delavsko gibanje.

V noči od četrtega na petek so vojaki v Ostrovi pokopali tiste nesrečnike, ki so bili pri izgredu ustreljeni. Niti sorodniki ustreljenih delavcev niso vedeli za pogreb, ker je vlada hotela preprečiti eventualno demonstrativno udeležbo. Včeraj popoldne so se delavci zbrali na pokopališču, da bi ustreljenim svojim tovarišem izkazali zadajo čast. Vojaki so jih razpodeli. Ko so delavci izvedeli, da so bili ustreljenci po moči pokopani in sicer vsi v jeden grob, dajali so svojim čutilom primerne izraza. Ogorčenost mej delavci je velika in prav radi tajnega pogreba je začelo več sto premogarjev štrajkati.

Ogerska kriza.

Minister grof Ludovik Tisza se je odpeljal na Dunaj, da poroča cesarju o položaju, nastalem vsled propada cerkvenopolitičnih predlog v magyarski zbornici. Poročila o tej stvari so zelo zamotana in težko je ločiti resnico od neresnice. Toliko je vidno, da so vladni pristasi zelo razjarjeni. Z ostudnimi napadi in psovkami, z grožnjami in demonstracijami hočejo ugnati konservativne magyare v strah, vrh tega pa se sosebno srdito zagajajo v ministra unanij del grofa Kalnokyja, katerega dolže, da je prouzročil, da so prišli zoper predloge glasovat razni dvorni dostojanstveniki in politički in vojaški funkcionarji. Navzlic eklatantnemu porazu v magyarski zbornici, zoper katere obstanek se je tudi že začelo hujskati, ne misli vlada vstopiti. Sklicuje se na Gladstonea, ki tudi ni odstopil, ko je peerska zbornica zavrgla home-rule, pravi vlada, da jej ni treba odstopiti, ker magyarska zbornica ni tisti faktor, ki izraža narodovo mnenje. Narodovi poslanci so vladi sijajno izkazali svoje zaupanje, zato jej ni treba odstopiti. Wekerle misli, kaj po Binkoštnih predlogu o civilnem zakonu zopet spraviti v zbornico in jo, čim jo ta odobri, novič predložiti magyarski zbornici, računajoč, da se ta ukloni narodovi volji. Le če se to ne zgodi, odstopi ministerstvo.

Vnanje države.

Makedonsko vprašanje.

Listi naznanjajo, da je turško pravosodno ministerstvo odbilo pritožbo ekumenskega patriarha glede imenovanja bolgarskih škofov. S tem je zmaga bolgarske stvari zagotovljena, vprašanje rešeno. Politični krogi ugibajo, katera velesila je pomagala Stambulu do zmage in bolgarski vladi služeči listi ne vedo, kaj bi še povedali o tem silnem uspehu in njega splošno političnem pomenu. Ali stvar je vsa drugačna, kakor jo listi predstavljajo. To ni nikaka zmaga Stambulu, to je mojsterški coup Porte same. Na Turškem ni bilo nikdar jezikovnega vprašanja. Konfesionalne občine so ustanovljale šole, kjer in kakor so hoteli, a tudi druge države so imele to pravico. Po rusko-turški vojski je prišla vlada turška do uverjenja, da imajo te šole namen, delati politično propagando in začela v tem zmislu postopati. — Znano je tudi, da so bolgarski državniiki zadnja leta vedno zatirjali svoja prijateljska čutila za Turčijo, da pa so povsem pozabili na to, da je sultan bolgarski suveren. Sultan in njegovi ministri so že dolgo iskali način, kako bi bolgarsko vlado pripravili do tega, da bi to že pozabljeno razmerje pred vsem svetom priznala. Zato so jej nekaj ponudili, na kar sami ne polagajo nikake važnosti. Uspeh te koncesije je bil znani telegram Stambulu na sultana. Turčija more biti z njim zadovoljna, kajti sedaj ima Koburžan dolžnost, da tudi izposluje kako koncesijo, v katero svrha mora seveda dokazati, da je sultanu še bolj udan, kakor Stambulu, vrh tega pa je Turčija opravičena podpirati v Makedoniji tisti živelj, ki jej je najmanj nevaran, namreč Bolgare in to na troške Srbov in Grkov, ki gravitirajo v Atene in v Beligrad.

Zmaga angleške vlade.

Nasprotstvo zoper demokratične in protikapitalistične reforme angleške vlade pomnožilo je vrste konservativne opozicije za nekatere omahljivce in bati se je bilo, da propade vlada pri glasovanju o državnem proračunu. Da se je to zgodilo, bilo bi sedanje ministerstvo prvo, kateremu se ni votiral budget, kajti v angleškem parlamentu je navada, da je vladi, ki je v pravem zmislu besede konstitutivna, vedno dovoli budget, nasprotstvo pa pokaže

pri drugih predlogih ali na kateri-koli drugi način. Roseberyjevi nasprotniki pa so se prerano veselili, kajti zbornica je vzprejela proračun z večino 14 glasov.

Dopisi.

Iz Kamne Gorice, 8. maja. [Izv. dopis.] (Propad žebljarskega obrta.) Kakor v Kropi, je bilo tudi v tukajšnji občini, ker so izostala naročila kovanih žbljev, odpuščenih nekaj delavcev, kateri so si pa šli takoj dela iskat na Savo h kranjski obrtni družbi. Ta družba je vsem prosilcem dovolila v delo stopiti in jim celo obljubila boljših plač, ako se izkažejo sposobne za fužinarska dela. In tako so delavci hvaležni, ker imajo zopet zaslužek, obrtna družba si bode pa tudi lahko domače delavce priučila in v porabi imela, ker so gotovo toliko pridni in pošteni, kakor oni, ki jih večkrat dobiva iz tujih krajev. Saj so nekateri Kamnogoriški delavci že od začetka v delu pri najvažnejših fužinskih opravilih na Savi. Odkar so fužine v Kamni Gorici in Kropi prenehale izdelovati surovo železo doma, prenehalo je že močno obrtno gibanje. Potem so nastali stroji za izdelovanje žbljev in zadušili ročno delo, posebno pa izdelovanje konjčkov, katero je bilo v Kropi v najboljšem stanju, tako da se je zalagala z njimi v obili meri avstrijska konjica, kakor tudi konjice raznih sosednih držav. Sedaj so v porabi le po strojih izdelani konjčki, trgovci imajo pa založena skladišča z domačimi izdelki, nevedoč kam z njimi, tako da leži mnogo novcev v blagu. Kamnogoričani so v tej zadevi nekoliko bolj srečni, ker jim vodstvo državnih železnic naročuje žbljev, katerih potrebuje pri raznih progah. Fužinarji ali deležniki fužin so res dobili za odškodovanje starih fužinskih pravic dobave oglja in lesa (in ne pašnikov kakor neki list napačno poroča) 60 tisoč gld., a to odškodovanje pri propadu žebljarskega obrta nima nikakega pomena, ker s tako svoto ni moči dveh obrtnih krajev, kakeršna sta Kropa in Kamna Gorica vsled slabe kupčije in velike konkurence spraviti v življenje. Želeti bi bilo, da bi tudi v ta dva kraja prišel podjetnik s primernim kapitalom kakor v Trzicu ali Mojstrano, da bi sezidal tu tovarno, bodi to že predilnica ali papirnica ali kaka druga tovarna, in tako ljudem dela in zaslužka pripravil, ker delavcev je zadosti, vodne moči pa tudi dovolj. Na oživitve žebljarskega obrta je komaj misliti, razne podpore v denarjih ali živilih pomagajo za malo časa, nego le trajnega zaslužka bo treba iskati, ker ta je jedini rešitelj v tu navedenih kritičnih razmerah.

Iz Ptuj, 6. maja. [Izv. dop.] (Odbor „Slov. pevskega društva v Ptuj“) razposlal je poverjenikom note ter nabiralne pole. Prosimo tem potem vseh poverjenikov, rodoljubov in prijateljev slovenske pesmi, da vsak v svojem krogu deluje za prosep in razvoj društva. Opazovali smo žalibog lansko leto nekako mlačnost in popustljivost, posebno kar se tiče nabiranja letnih doneskov. To je prouzročilo, da se je blagajnica precej skrčila in da nam letošnje slavnosti, pri kateri se obhaja desetletnica društva, ne bode menda možno v tistem okviru obhajati, kakor to zahteva ugled in dostojnost društva, ki uživa mnogo simpatij. Nečemo rekriminovati in očitati posameznim slojem našega narodnega razumnštva, dasi imamo prav bridke izkušnje. Toliko pa lahko rečemo, da, če se tega društva in smotra, kateri je po društvenih pravilih podlaga društvu, trdno ne oklenemo in ne držimo, bode naš prapor kmalu padel in stagnacija bo zavladovala v celem vrsti. Še je čas, da se temu izognemo. A treba je napeti vse sile. V prvi vrsti naj se nabirajo letni doneski, katere so nekateri še dolžni za nekaj let. V drugej vrsti treba je, da se pevke in pevci prav pridno vežbajo. Natančneje podrobnosti o programu slavnosti javili bomo svoj čas.

Domače stvari.

— (Gostje, srčno dobro došli!) „Primorsko planinsko društvo“, katero jutri binkoštno nedeljo počasti belo Ljubljano, pozdravljamo prav prišrčno v ime vsake slovenskega prebivalstva. Kakor so lani obsore vrli primorski bratje iskreno vzprejeli našo „Slovensko plan. društvo“ ob izletu na Učko in v Primorje, tako tudi nam srce veselo utriplje, ko se zopet sestajemo, da se družimo in radostimo na rodnih tleh. Odlični hrvatski planinci bodo ta

dva praznika naši ljubi gostje. Ne le „Slov. plan. društvo“ se pripravlja za dostojen vzprejem dičnega bratakega društva, ampak vsi bomo radi vrnili našim bratom ljubav z ljubavjo. Nadejamo se, da bosta letošnja binkoštna praznika prav vesela in prijetna hrvatskim in slovenskim planincem, pa tudi koristna vsem Hrvatom in Slovincem, kajti njim v korist bode ob tej slovesni priliki tudi koncert v prosep hrvatske in slovenske družbe sv. Cirila in Metoda. Vsak zaveden Slovenec, upamo, da se bode s rodoljubnim srcem odzval povabilu k temu hrvatsko-slovenskemu koncertu. Bog dal obilo uspeha Gostje, dobro došli!

— (Slovensko planinsko društvo) najuljudnejše prosi vse čl. člane in druge prijatelje svoje, da bi se blagovolili obilo udeležiti vzprejema milega nam „Primorskega plan. društva“ po kolo-dvorih, koncerta v korist družbama sv. Cirila in Metoda v Ljubljani in izleta na Bled. Programi se debivajo pri g. Sokliču Pod Trančo v Ljubljani.

— (Konec polemiki!) Slovenec nima sreče, — namreč Ljubljanski „Slovenec“ in sicer je nima pri polemiki. V tem oziru je podoben tistim nedeljskim lovcem, ki nikdar ničesar ne zadenejo in katerih so se zajci in srne že tako navadile, da niti ne beže pred njimi. Opravičenost te primere dokazuje notica „Križa v Hohenwartovem klubu“ v včerajšnji „Slovenčevi“ številki. Gospoda je huda, da smo z njenim listom dokazali kako g. Klun, sicer najbolj domač državnozbornski pripovedovalec, ni ničesar povedal o tisti krizi in kako je nam po krivici očital neresnično poročanje. Kakor postanejo gotove vrste ljudje grobi, kadar jim nedostaje argumentov, tako je tudi „Slovenec“ radodaren z besedami „laž“ in „lažljivo“ pisanje, čeprav mu je znano, da take besede stanejo kak preklic in celo denar. Pa do poboljšanja je dolga pot. V stvarnem oziru nam „Slovenec“ ni ničesar dokazal niti kaj ovrget, zakaj še danes je res, da gosp. Klun v svojem poročilu ni črnil besede o krizi sami in res je tudi, da je „Slovenec“ v političnem pregledu in deloma že prej o krizi povedal vse tisto, kar smo mi poročali v svojih debelotiskanih telegramih, ki sta g. Kluna tako razdražila. Ali pa je „Slovenec“ g. Klunu kaj poročila odstrigel, tega vender — mi ne moremo vedeti, sicer pa o uzo-kih krize, o tem, kako so glasovali slovenski Hohenwartovci v klubu, o tem molčita oba, g. Klun in „Slovenec“, zategadelj se tudi naša notica na to ni mogla nanašati. Stvar je torej čisto jasna in mi imamo le še dolžnost, zahvaliti se „Slovenčevi“ redakciji, da nam je razodela pri tej priliki pikantno tajnost: Klunovi spisi se cenzurirajo — če smemo verjeti!

— (Osebnosti.) Gosp. Alojsij Pogačar, konsul v Pireju, je imenovan konzulom v Novem Yorku. — Gosp. J. Pogačnik, operni pevec „Navál“, bode v kratkem nastopil kot gost v Dunajskem gledališču „an der Wien“.

— (Kronski darovi družbi sv. Cirila in Metoda.) Uredništvu našega lista je poslal: Gospod Fran Komšek v Trojanah 8 kron, nabranih v veseli družbi na g. Gregovem kegljišču. — Živili rodoljubni darovalci in njih nasledniki!

— (Petindvajsetletnica banke „Slavija“.) Danes praznuje banka „Slavija“ v Pragi na občnem zboru ob jednem petindvajsetletnico svojega obstanka. Zavod, ki so ga pred 25 leti ustanovili češki rodoljubi, na čelu jim dr. Fran Palacky, razvil se je iz malih početkov mogočno, ima sedaj svoje glavne zastoje v raznih slovanskih deželah in je v času svojega obstanka storil premnogo koristnega za slovansko vzajemnost tudi v naših južnih pokrajinah. „Slavija“ stoji zdaj na krepki podlagi in Bog daj, da bi se tudi v bodoče razvijala čedalje lepše in blagodejnejše!

— (Občni zbor deželne pomočnega društva „Rudečega križa za Kranjsko“) določen na 11. dan t. m., se vsled nekleptnosti ni mogel vršiti in se bo drugi občni zbor vršil ne glede na število navzočih članov dne 15. t. m. ob 5. uri popoldne v mestni dvorani.

— (Občni zbor avstrijskih živino-zdravnikov) vršil se bode od dne 16. do 18. t. m. na Danaju. Kot delegat kranjskih živinozdravnikov odide tje gosp. Julij Dev, oskrbnik mestne klavnice Ljubljanske.

— (Postojnska jama) utegne biti o letošnjih binkoštnih praznikih izredno dobro obiskana.

— Dalje v prilogi.

Razven običajnega Dunajskega zabavnega vlaka, ki pride jutri opoldne v Ljubljano ter popelje izletnike v ponedeljek od tod v Postojno, pripelje poseben vlak iz Reke 2600 madjarskih pevcev. Kakor znano, vršil se bode o Binkoštih na Reki velik shod madjarskih pevskih društev, katera so naznanila svoj prihod v Postojno. Z madjarskimi pevci pride tudi več ciganskih godbenih zborov. Kot neka specialiteta naznanjen je prihod — petdesetih ameriških milijonarjev. Ako bode vreme ugodno, najde se je letos živahne jamske slavnosti v Postojni.

— (Separatni zabavni vlak) z Dunaja dospé v Ljubljano dné 13. maja ob 12. uri 8 min. opoldne. Zabavni vlak v Postojno odpelje se iz Ljubljane 14. maja ob 9. uri 40 min. dopoldne; ako bi ne zadostoval jeden vlak, odpelje se še drugi ob 10. uri zjutraj. — Vrnitev iz Postojne je določena na 11. uro 8 min. ponoči.

— (Varstvo živalij v Slovencih.) Za poročilo za XI. mejnarodni kongres za varstvo živalij v Bernu, katero sestavlja g. konzul dr. Dragotin Čech v Zagrebu, poslala sta slovenska učitelja g. Fran Vabič v Runeču in g. Anton Porekar na Humu spise, iz katerih je vidno, da stoje Slovenci glede varstva živalij kulturno najvišje mej južnimi Slovani. Spisi in sestavki o tem predmetu naj se pošljejo g. dru. Čechu, konzulu v Zagrebu.

— (Velikana debelosti.) o katerem smo poročali, da ga je izredil g. Janez Hubad iz Podudja pri Skaručini in da je bil postavljen na ogled v posebni kolibi na dvorišču gosp. E. Predoviča v Ljubljani tik klavnice, kupil je tukajšnji klavec gosp. Josip Rihtar za 172 gld.

— (Oddaja plemenskih bikov.) Deželni odbor kranjski bo oddal pričetkom meseca junija t. l. občinam in eventualno privatnim živinorejcem nekaj bikov plemenjakov murizodolske (sive) pasme za polovico nakupne cene. Prošnje za biko pošljejo naj se do 25. t. m. deželnemu odboru.

— (Električna razsvetljava v Škofji Loki.) Polaganje podzemskih žic za električno razsvetljava v Škofji Loki napreduje prav dobro in utegne biti vse gotovo do konca bodočega meseca. Škofja Loka bode torej skoro električno razsvetljena, prvo mesto na Kranjskem, ki je uvedlo novo luč.

— (Ajdovsko predilnico.) ki je zgorela nedavno, bodo zopet zgradili, ali še le bodočo spomlad. Tako se je sklenilo na zboru delničarjev v Trstu. Predilnica bode imela drugo podobo, to je zgradila se bode pritlično s svetlobo od zgoraj.

— (Strela je ubila) v torek v Spečnem pri Mokronogu v hlevu 19letnega pastirja Janeza Berganta in dva vola.

— (Ravnajmo pametno!) Pod tem zaglavjem piše zadnji „Slovenski Gospodar“ mej drugim: Mestna občina Radgona ima hranilnico. V to hranilnico nosili so in še nosijo tudi Slovenci svoj denar. Sodnije dajejo v to hranilnico tudi denar slovenskih otrok. Mnogo obrestij prejela je ta hranilnica od slovenskih kmetov. Slovenci smo izdatno pomagali s svojim denarjem, da si je hranilnica v Radgoni tako opomogla, da dobiva zdaj vsako leto tako lepe dohodke. Računski sklep mestne hranilnice v Radgoni, katerega je ravnokar razposlala, kaže, da je imela 1893. čistega dobička 22.958 gld. 68 kr. Kdo pa dobi ta dobiček? Računski sklep kaže, da je hranilnica lani razdelila 6860 gld., in sicer je dobila mestna občina 5000 gld., potem nekateri drugi zavodi v mestu majhne zneske, gasilno društvo v Orehovcih (die freiwillige Feuerwehr in Nussdorf, Bezirk Oberradkersburg) 150 gld. Na Slovence so gospodje celo pozabili, nobena slovenska občina, nobena slovenska šola, nobeno slovensko gasilno društvo ni dobilo krajcarja v dar od nemške hranilnice v Radgoni. Kaj ne, ti gospodje so nam prijatelji? Niti Erzenjakova šola njim ni dovolj nemška, da bi njej bili vrgli kak groš! . . . Kaj pa sledi za nas Slovence iz tega? Da ne verujemo praznim besedam, da podpiramo vselej in povsod našo posojilnico, ker je Radgončanom trn v peti, ker bode to, kar pripravi in prigospodari posojilnica, naše, ker ostane dobiček, ki ga vrže naš denar, v okraju in je naš! Bodimo pametni in ravnajmo, kakor se za pametne Slovence spodobi!

— („Šmarsko-Rogaško učiteljsko društvo“.) Ker so listi napačno poročali, se še jedenkrat naznanja, da slavi to društvo svojo 20letnico v torek po Binkoštih, t. j. 15. t. m.

— (Podružnica nemškega „schulvereina“ v Grabštenju) poleg Celovca je prenehala, ker jej je zmanjkalo udov. To je veselo znamenje, da niti v okolici Celovški germanizacija ne prodira tako, kakor žele to nasprotniki Slovencev. Sicer pa je v Grabštenju samem ogromna večina prebivalcev slovenska.

— (Novi hotel Müllerer v Celovcu) tik kolodvora bodo prodali na javni dražbi. Cenjen je na 93.000 gld. Dosedanji „lastnik“ je izginil iz Celovca zapustivši za 200.000 gld. dolgov. Za pot pa se je menda preskrbel z drobižem.

— (Umetnostna razstava v Gorici.) V drugi polovici meseca avgusta bode v Gorici mejnarodna umetnostna razstava, ki bode obsegala tri glavne oddelke: 1. Starinske umetnostne objekte, 2. novodobne umetnostne objekte, katere izlože umetniki, 3. Umetnostne in umetnostno-obrtne objekte, katere izlože diletantje. Svetinje in diplome se bodo delile samo umetnikom iz Goriške kronovine. Namen razstavi je, pokazati, koliko premore kronovina Goriška na polji umetnosti, in da se večjemu občinstvu združeno pokažejo mnogobrojni starinski zakladi, ki so raztrešeni po deželi. Ako bode kaj čistega dobička, porabi se v dobrodelne svrhe.

— (Fotografija procesije.) Piše se nam iz Gorice: Dne 7. t. m. vršila se je procesija na sv. Goro v proslavo petdesetletnice, odkar se je zopet odprla ta božja pot. Procesijo fotografiral je gosp. Jerkič v 4 pozicijah in sicer krasno. Razpostavljene so fotografije pred fotografskim zavodom v Gorici na Travniku št. 11. poleg škofijske kapele. Cena jim je 1 gld.

— (Družba sv. Cirila in Metoda za Istro,) ki se je v kratkem času svojega obstanka že tako lepo razvila, je spremenila nekoliko svoja pravila in je namestništvo v Trstu potrdilo te spremembe. Sedež družbe bode odslej v Opatiji in sme družba po novih določbah pravil ustanavljati podružnice. Ustanovniki plačujejo 100 gld., podporniki po 25 gld., redni člani pa plačujejo letne doneske po 1 gld., izredni pa manjše doneske, a ne manj nego 20 novč. na leto. Podružnica se mora ustanoviti povsod, kjer se vpiše vsaj 20 članov. Društveni tajnik dr. M. Laginja v Pulji preskrbi vse potrebno, da se osnuje podružnica, samo da se mu to naznani.

— (Darila.) Veledušni mecen jugoslovanski biskup Strossmayer poslal je upravi jugoslovanske akademije znanosti in umetnosti v Zagrebu vsoto 2500 gld. in sicer 1000 gld., kot prispevek za spomenik dr. Franu Ratkemu, 1000 gld. za zgradbo arkade omenjenemu pokojnemu učenjaku in 500 gld. kot prispevek v pokritje pogrebniških stroškov.

— (Demonstracija v Zagrebu.) Vseučiliščniki in druga Zagrebška mladina uprizorili so predvčerajšnjim zopet večjo ulično demonstracijo, ki je bila v prvi vrsti naperjena proti članoma eksekutivnega odbora zjedinjene opozicije dr. Mazzuri in prof. Smičiklasu, češ, ona sta kot „Obzoraša“ kriva, da se je zjedinenje opozicije razbilo. Demonstranti klicali so pred dr. Mazzurovim stanovanjem „Pereat Mazzura“, „Pereat Obzoraši“, „Živila stranka prava“, „Živio Starčević“, „Živio Strossmayer“ itd. Isto se je ponavljalo pred stanovanjem pref. Smičiklasa, kateremu so tudi klicali Pereat. Pred madjarskim kazinom, pred hišo „Nar. Novin“ in stanovanjem Czernkovičevim so se ponovili izgredi in le-temu so demonstranti razbili nekaj oken. Ko je pred dr. Frankovim stanovanjem množica že silno narasla, posegla je policija z golimi sabljami vmes in zaprla nekatere izmed demonstrantov. Proti 9. uri je bil konec demonstracije.

— (Razpisane ustanove.) „Laibacher Zeitung“ prijavlja dijaške ustanove, ki se oddajo za drugo poluleto šolskega leta 1893/94. Vseh ustanov je 28. Prošnje, opremljene s potrebnimi spričevali je vložiti do dne 30. t. m. dotičnemu ravnateljstvu.

— (Današnji številki našega lista) je priložen lično natisen in točen vozni red na sledečih prograh: Dunaj-Trst, St. Peter-Reka, Zidani most-Zagreb; Nabrežina-Gorica, drž. železnica Ljubljana-Dunaj, Ljubljana-Kočevje, Ljubljana-Rudolfovo-Straža, Ljubljana-Kamnik, Celje-Velenje, Spielfeld-Ljutomer.

Razne vesti.

* (Dve operi iz Meyerbeerove zapuščine.) Iz Berlina se potrjuje vest, da sta se našli v Meyerbeerovi zapuščini dve operi „Vasco de Gama“ in „La jeunesse de Goethe“. Zaprti sta bili v skrinjici, na kateri je bil zapisal Meyerbeer, da se sme odpreti še le trideset let po njegovi smrti. Dediči še niso ničesar sklenili, kaj bodo storili s tema operama.

* (Velikanska Gieshüblerjeva steklenica,) ki je lansko leto na svetovni razstavi v Chicagu vzbudila toliko senzacijo, razstavljena je tudi na Dunajski razstavi živil v Rotundi, kjer spada med največje nje znamenitosti, in je Nj. Velikanstvo cesar pri otvoritvi razstave izrekel glede nje Svoje posebno priznanje. 15 metrov visoka steklenica simbolično predstavlja razpošiljanje milijonov steklenic iz svetovno znane slatine in počiva na podnožju, katero obdaja mična železna rešetka, katero je z vsemi Mattonijevimi proizvodi, kakor barska zemlja, barski lug, barski izleček, Gieshüblerska slatina, kraljevska grenčica in Guberjev vrelec, slednji pripadajoč državi ter ima trdka H. Mattoni generalno zastopstvo, dalje z vidi in brošurami zdravilišče Gieshübel-Puchstein pri Karlovih varih in Elisabeth-Salzbach pri Budimpešti in z lepaki v skoro vseh znatnih prometnih jezikih najlepše opremljeno, tako da ves objekt v resnici napravlja na gledalca ugleden, imponujoč utis.

Književnost.

— Kamnik, zemljepisno-zgodovinski opis, sestavil in založil Lj. Stiasny, učitelj v Kamniku, tiskala Kleinmayr-Bamberg, Ljubljana 1894. Cena lepo vezani knjigi 1 gld. 20 kr. po pošti 1 gld. 25 kr. (Dobiva se pri izdajatelju in pri tiskarju.) To je naslov prav lični, 175 strani obsežni knjižici ki ima vtisnjenih 35 večjih in manjših podob, kakoršne se nahajajo v Simini knjigi „Im Gebiete der Steiner Bahn“. Knjiga ima sledeče oddelke: Zemljepisni obraz, zgodovina mesta, zgodovina fare in cerkv, zgodovina šole, pravljice in pripovedke, glasoviti Kamničani in „Dodatek“ (slovenska prisega iz XVIII. stoletja). Kakor se razvidi iz predgovora, ima knjiga služiti najpoprej šolskim namenom, da se iz nje učitelji pouče o Kamniški zgodovini in da učencem pokažejo prirodne lepote Kamniške okolice. S tega pogleda je torej knjiga napisana tako rekoč za ves okraj in zato bi bilo dobro pridejati (na str. 13) tudi statistični pregled kamniškega okraja in morda celo vsega okrajnega glavarstva. Opis Kamnika in okolice je izvrsten (le omenitev „Katzensteina“ pogrešamo), trebalo bi pa pri gorah in sedlih tudi nadmorske višine pridjati, ker te so važen faktor za ves zemljepisni pouk. — Pri zgodovinskem delu so vestno porabljeni vsi natisnjeni in nenatisnjeni viri (Rudolfinum, mestni in farni arhiv v Kamniku) in knjigo je pregledal vrhu tega tudi deželni arhivar A. Koblar, tako da se gotovo ni mogel vrniti nobeden pogrešek. Nasprotno, knjiga se nam zdi včasih še preskeptična, n. pr. l. 1061 omenjeni Kamnik je gotovo naš kranjski (Krones, Die deutsche Besiedlung der Ostalpen, str. 108) in prva župna cerkev je bila izvestno na Malemgradu (Dimitz, Kurzgefasste Geschichte Krains, str. 24). Kamnik ni dobil imena od „kamniti tal“, nego prav od one skale, na kateri so sezidali Maligrad. Dobil je svojo važnost zaradi tega že tako zgodaj, ker je tam skozi vodila trgovinska pot in zato so tam ustanovili tudi bolnišnico, kakor pozneje na Kozjaku. Tudi ni bilo slovensko ime šele v XIII. stoletju v rabi, nego gotovo koj že pri ustanovitvi kraja, drugače bi ga bili Slovenci „Kamen“ imenovali po nemškem uzoru. — Po Simi zapeljan imenuje gosp. pisatelj marsikater obdelan kamen „gotški“, tako n. pr. onega na str. 35, ki nosi letnico 1549. Ta je očitno grb nekega kamniškega zidarja in klesarja (morda „zidarskega mojstra“ ali rodovine „Staymets“), ker ima v sebi klesarske znake (kar je bilo poprej pri mojstrih zelo navadno) in poleg tega še polumesec in zvezdo, kakor mestni grb. Zakaj ni omenil g. pisatelj tudi rimskega kamena „Caio Dindio“ in sploh prazgodovinskih spomenikov? (Dobro bi bilo pod podobo pristaviti, kje stoji „krvavo znamenje“). — Vse hvalevredna sta odstavka „Pravljice in pripovedke“ ter „Glasoviti Kamničani“. S takimi stvarmi se najbolj goji narodno zavest in vzbuja naroden ponos, ker kdor bo dober Kamničan, bode tudi dober Slovenec. — Prepričani smo, da bode knjiga popolnoma dosegla svoj namen in da jo bodo ne le vsi Kamničani z veseljem prebirali, nego tudi tujci, ki tako radi obiskujejo naš krasni Kamnik (zato naj bi se knjiga tudi pri kopališču prodajala). Toda zadosti hvale: dobro blago se samo hvali, le sezite po njem! S. R.

Slovenci in Slovenke! ne zabite
družbe sv. Cirila in Metoda!

Brzojavke.

Ajdovščina 12. maja. Včeraj zjutraj je pogorela Nussbaumova tovarna za močnata jedila in zaloga desk na skladišču poleg tovarne. Vipavski gasilci so prihiteli na pomoč. Kako je požar nastal, se ne ve. Tovarna je bila zavarovana.

Dunaj 12. maja. Ministra Wekerle in Ludovik Tisza dospela sta včeraj sem. Danes opoldne ju je cesar vzprejel. Za binkoštnih praznikov se odloči usoda Wekerlove vlade.

Praga 12. maja. Volitve mladočeskega poslanca Nickelfelda predsednikom češkega oddelka deželnega kulturnega sveta ni cesar potrdil.

Brno 12. maja. Policija je zaprla delavko Brichto, ki je nagovarjala nekega mesarskega pomočnika, naj o Binkošti umori lastnika hiše in njegovo gospodinjino ter oropa blagajno, v kateri je 80.000 gld.

Brno 12. maja. Vojni minister je obvestil tukajšnje trgovsko zbornico, da dobe iz-
vzemši huzarje vsi konjeniki, imajoči temno-
modro atilo, svetlomodre hlače.

Lvov 12. maja. Tarnowski je umrl.

Ostrovica 12. maja. Ustreljeni delavci so bili zategadelj po noči na tajnem pokopani, ker sta poslanca Pernerstorfer in grof Kounic mislila priti k pogrebu in na grobu govoriti.

Ostrovica 12. maja. Tu je zbranih 1500 pešakov, 105 orožnikov in 120 dragoncev. Izplačevanje delavcev se vrši gladko.

Budimpešta 12. maja. Liberalna stranka nadaljuje proti Kalnokyju začeto akcijo. „Pester Lloyd“ pravi: Ako bi delegaciji danes zborovali, bi se Wekerle za Kalnokyja še s prstom ne potegnil. Wekerlov naslednik bi s sedanjim parlamentom ne mogel niti teden dni vladati, pri novih volitvah pa bi zopet zmagala liberalna stranka in dobila večino.

Pariz 12. maja. V „Avenue Kleber“ razpočila je dinamična bomba. Eksplozija je prouzročila samo materijelno škodo. Policija je prijela dve osebi. Atentat je bil naperjen na generalnega prokuratorja Beaurepairea.

Barcelona 12. maja. Anarhist Boreas je umrl v zaporu.

Bruselj 12. maja. Policija je zaprla tri anarhiste, pri katerih je našla večjo množino dinamita.

London 12. maja. Glasom poročil iz Peterburga so ondu prijeli dijaki anarhisti, ki so hoteli v Isak-Kazansko cerkev vreči bombo.

Narodno-gospodarske stvari.

— Oddaja živinske soli. V seji državnega zbora dne 4. t. m. stavil je posl. Spinčić nastopno resolucijo, katero naj bi izvedlo finančno ministerstvo: Glede na to, da mnoge občine na Primorskem le težko dobivajo živinsko sol pri c. kr. zalogi soli v Piranu in imajo pri tem veliko večje stroške, nego če bi sol mogli dobivati v Trstu: da je n. pr. občina Materija v Istri oddaljena od Pirana 63 kilom. od Trsta pa samo 23 kilom. in da prebivalci te občine, kakor tudi mnogih drugih občujev prav mnogo s Trstom a čisto nič s Piranom, se vabi c. kr. finančno ministerstvo, da v smislu svoje odredbe z dne 20. decembra 1893. l. drž. zak. list 176, §. 5., alineja 2, določi, da tiste občine, ki so bliže Trsta in ki več občujejo s Trstom, mogo naročiti in dobivati živinsko sol v Trstu namestu v Piranu.

— Za nasaditev novih vinogradov se je letos posebno mnogo storilo v Savski dolini okolu Krškega in Brežic, k čemur so v prvi vrsti pripomogle denarne podpore, katere sta dovolila deželna zbornica kranjski in štajerski in pa obeh dežel hranilnici. Deželni odbor kranjski je dal napraviti veliko požlahtnjevalnico trt poleg prisilne delavnice. Kmetijska podružnica Krška je dobila od vlade 127.000 rezanic, ki so se razdelile 120 vinogradnikom iz krškega okraja, katerim je tudi kranjska hranilnica dala primerne podpore. Dotični vinogradniki so se morali udeležiti pouka o požlahtnjevanju trt. Posebno vzpodbujajo ljudstvo dobri uspehi, ki so se dosegli na Vizelskem.

— C. kr. kmetijska družba na Dunaji priredi jednako lanskemu letu tudi letos od dne 6. do 10. septembra povodom IV. mejnarodne razstave plemenske in druge živine posebno razstavo strojev za pripravljane piče, mlekarne uprave, hlevne opreme, hlevnih potrebščin in tečne piče, kakor so razne ob loje, otrobi, mekine itd. itd. Programe in oglasnice k tej razstavi dobiti je tudi v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani.

Za turiste! Po nam došlih popolnoma avtentičnih poročilih se rabi Kwizdina protinova tekočina z znatnim uspehom od strani turistov in vseh, ki se bavijo s sportom pred vsako težavno touro in poslej. Kwizdina protinova tekočina ima, kakor se nam poroča, lastnost, da krepí in jači mišice človeškega trupla, tako da se največji napori z lahkoto prenašajo. To sredstvo oživlja mišice, če je postalo mlohavo, in dela, da izgine vsaka umornost in bol, ki izvira iz prenapetosti sil. Za pešce in take, ki se bavijo s sportom, je ta migljaj od strokovnjaške strani brezdvomno največje vrednosti.

Slovenski ceniki. Pred nami leži novi cenik dobro znane trvdke IG. HELLER, Dunaj, II., Praterstrasse št. 49, ki zasluži, da se nanj posebno oziramo. — Katalog ima izredno bogato vsebino in je lepo ilustrovan popis vseh strojev, ki si jih je mogoče misliti in orodij za poljedelstvo, na 192 straneh ter nahajamo v njem veliko število novih člankov, od kojih utegnejo mnogi jako zanimati naše zemljiščne posestnike; povdarjati je, da je katalog vseskozi v slovenskem jeziku sestavljen in jako krasno opremljen in naj si torej naroči vsak oratar ali vinogradar ta novi katalog, ker se pošilja vsakemu, ki se zanj oglasi, brezplačno in prosto poštine; trvdka itak sluje po svoji solidnosti in jej torej v tem pogledu ni treba specialne priporočbe.

RADENSKI

natron-litijonov vreclec
(razpošiljalnica
slatine in kopališče)

preskušen proti **scalnični kislini** (protin, prod in pesek), boleznim **želodca, scalnega žleba** (obisti, mehur), kroničnemu **kataru dihal**.

Poskusi dr. Garrod-a, Binswanger-ja, Cantini-ja, Ure-ja dokazujejo, da ima ogljenokisliti litijon v posebno veliki meri lastnost raztvarjanja pri scalničnokislem ukladanju, in le tako si je moči tolmačiti izvrstne uspehe Radenske kisle vode.

Najboljša osvežujoča pijača, bogat, naraven mousseux, pri **epidemijah**, kakor **kolera**, **vročinska bolezen**, **influenca**, kot **dietetična pijača**.

Prospekti brezplačno pri ravnateljstvu
zdravilišča v kopališču Radenskem, Štajersko.
Zaloga v Ljubljani pri J. Lininger-ju in Mih. Kastner-ju. (397—4)

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto 4 gld. 60 kr.; za pol leta
2 gld. 30 kr.; za četrt leta 1 gld. 15 kr.

Javna zahvala.

Gospa c. kr. profesorja soproga Gratzl-jeva je tukajšnji šoli podarila nekaj eksemplarov našopanih ptičev in sesalcev, za kar se jej tem potom najtoplejše zahvala izreče.

Vodstvo trirazredne ljudske šole v Šiški
dné 11. maja 1894.

Ant. Javoršek, šolski vodja.

Tuji:

11. maja.

Pri **Maltči**: Dr. vitez pl. Remerstein, Frank, Weiler, Benedek, Schönstein z Dunaja. — Aurel iz Budimpešte. — Porlitz iz Trsta. — Kandler iz Ljubljane. — Kastelic iz Rudolfovega.

Pri **Slonu**: Ullmann, Müllner, Weiss, Leitner, Pick z Dunaja. — Hirschman iz Siska. — Schwank iz Ribnice. — Hermann iz Pulja. — Košir iz Trsta. — Kuffner iz Praga.

Pri **bavarskem dvoru**: Steiner iz Praga. — Perz iz Ljubna.

Pri **južnem kolodvoru**: Demšar iz Železnikov. — Pri **avstrijskem cesarju**: Wigele iz Sarega Trga. — Grachek iz Ljubljane.

Vsem sorodnikom, prijateljem in znancem naznanjamo žalostno vest, da je Bog vsega močnejši v Svoji neskončni milosti poklical na oni boljši svet našo ljubljeno, nepozabno hčerko, oziroma sestro, gospico

Leopoldino Gangl

kandidatino III. l. na c. kr. izobraževališči za učiteljice v Ljubljani,

katera je dne 9. vel. travna 1894. ob 5. uri zjutraj po dolgi mučni bolezni v 18. letu dobe svoje mirno v Gospodu zaspala.

Pogrebni spreved je bil 10. t. m. ob 6. uri zvečer iz hiše žalosti na pokopališče pri sv. Roku. Svete maše za dušo se bodo brale v župni cerkvi sv. Nikolaja v Metliki.

Bodi priporočena pobožni molitvi. Blag ji spomin in večni pokoj nje duši!

V Metliki, dné 9. vel. travna 1894.

Leopold Gangl, oče. — **Marija Gangl**, rojena Štupar, mati. — **Engelbert Gangl**, brat. — **Vilma Gangl**, sestra.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
11. maja	7. zjutraj 2. popol. 9. zvečer	734.1 mm. 733.8 mm. 734.5 mm.	12.6° C 14.2° C 11.0° C	sl. vzh. sl. zah. brezv.	jasno dež. d. jas.	10.2 mm dežja.

Srednja temperatura 12.6°, za 0.5° pod normalom.

Dunajska borza

dné 12. maja t. l.

Skupni državni dolg v notah	98 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	98 „ 35 „
Avstrijska zlata renta	120 „ 20 „
Avstrijska krona renta 4%	98 „ — „
Ogerska zlata renta 4%	119 „ 40 „
Ogerska krona renta 4%	95 „ 15 „
Avstro-ogerske bančne delnice	998 „ — „
Kreditne delnice	354 „ — „
London vista	124 „ 10 „
Nemški drž. bankovci za 100 mark	61 „ 27 „
20 mark	12 „ 26 „
20 frankov	9 „ 94 1/2 „
Italijanski bankovci	45 „ — „
C. kr. cekini	5 „ 90 „

Dné 11. maja t. l.

4% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld.	147 gld. — kr.
Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld.	199 „ 50 „
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	126 „ 50 „
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	123 „ 50 „
Kreditne srečke po 100 gld.	196 „ — „
Ljubljanske srečke	25 „ — „
Rudolfove srečke po 10 gld.	22 „ 50 „
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	152 „ — „
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	299 „ — „
Papirnat rubelj	1 „ 34 „

Zahvala.

Tužnega srca se zahvaljujemo vsem onim, ki so našega preljubega, zdaj v Bogu počivajočega sina odnosno brata, gospoda

Miroslava Plesničar-ja

učitelja

ob času njegove bolezni obiskovali ter ga spre-mili do zadnjega počivališča. Zlasti izrekamo naj-toplejše zahvalo prečastni duhovščini, gg. učite-ljem in učiteljicam iz Idrije in okolice in iz Tol-minskega okraja, gg. gozdnim uradnikom, po-sebno pa še gospodu vodji Idrijske šole, kateremu gre zasluga, da se je učiteljstvo tako mnogo-brojno udeležilo spreveda, dalje gospodu Vinkotu Lapajnetu za krasni venec s trakom, in gospodi-činama Abramčevi in Miciki Trevnovi za podar-jeni nagrobni venec, sploh se zahvaljujemo vsem onim, ki so pripomogli, da se je ta, za nas tako tužna slavnost povelečevala. (534)

V Idriji, dné 10. maja 1894.

Rodbina Plesničar.

Pomladno zdravljenje.

Prvi pomladni tedni so navadno čas, v ka-terem se išče ozdravljenje motenja telesnih funkcij, ki je nastalo po zimskem načinu življenja. V ta namen opozarjamo na

SLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEV
GISSHÜBLER
natisnile tuče
KISELINE

kakor za samostojno zdravljenje, kakor tudi za **predzdravljenje** za toplice: **Karlove vari**, **Marijine toplice**, **Franzensbad** in druge od zdravniške strani priporočane.

Zahvala.

Vsem onim, kateri so ob bolezni in smrti naše srčno ljubljene hčerke, oziroma sestre

Leopoldine

izkazali nam svoje sožalje in sočutje, izre-kamo tem potem svojo najiskrenejšo zahvalo. Imenoma zahvaljujemo darovatelje krasnih vencev, rodbino Pečetovo, Guštinovo in Bur-dychovo, gospice kandidatnje-koleginje, njene prijateljice, katere so jo v črnih in belih oblekah spremile k zadnjemu počitku, takisto častito duhovščino, gospode uradnike, gospode učitelje iz mesta in okolice za njih ganljivo nagrobno petje, gospode meščane, c. kr. žan-darmerijo, slavno požarno brambo, mestno godbo in vse drugo občinstvo iz mesta in dežele, katero se je pogreba udeležilo.

V Metliki, dné 11. vel. travna 1894.

(532)

Rodbina Gangl.

„THE MUTUAL“

največja in najpremožnejša
zavarovalna družba na svetu
zavaruje osebe srednje starosti za 20 let in
jamči,

da se po preteku te dobe vrne 85 do 90
odstotkov uplačane premije. Razven tega
povrne družba zavarovancem svojim ves
nabran dobiček, s čimer se uplačane pre-
mije obrestujejo z okoli 4% obrestnih
obrestij. (159—7)

Glavna reprezentanca v Trstu.
Glavni zastop v Ljubljani
Primož Hudovernik
Kolodvorske ulice št. 18.

Izprehodne palice

iz Kočevske domače industrije (289-0)
Fr. Stampfel-a v Ljubljani
na Kongresnem trgu (Tonhalle).
izredno ceno.
5 kr. komad in više po vsaki poljubni ceni.

Po nedosežno nizki ceni
se dobé

jako lepi

in dobri rouleauxi (za-
stirala za okna) v slo-
večem etablissementu
pohištva Iv. Baar-a na-
slednika, Dunaj, IX.,
Währingerstrasse 26.
Mnogoštevilna priznanja. (253—24)

Vozni listki v Sev. Ameriko

(6—19) pri
nizozemsko-ameriški
parobrodni družbi.
I Kolowratring 9
IV Weyringergasse 7* **DUNAJ.**
Vsak dan odprava z Dunaja.
Pojasnila zastoj.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic.

Izvod iz voznega reda

veljavnega od 1. maja 1894.

Nastopno omenjeni prihajati in odhajati časi označeni so v
srednjeevropskem času. Srednjeevropski čas je krajnemu času v Ljub-
ljani za 3 minuti naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Co-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Aussee, Ischl, Gmun-
den, Solnograd, Lend-Gastein, Zell na jezeru, Steyr, Linc, Budejovice,
Plzeň, Marijine vane, Eger, Karlove vane, Francove vane, Prago,
Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 7 min. zjutraj mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva
otvorjenja prometa).
Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Co-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal v Solnograd, Dunaj
via Amstetten.
Ob 11. uri 41 min. dopoldne mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo
od dneva otvorjenja prometa).
Ob 11. uri 50 min. dopoldne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Selthal, Dunaj.
Ob 4. uri 14 min. popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec,
Franzensfeste, Ljubno, čez Selthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell
na jezeru, Inomost, Bregence, Gurli, Genevo, Paris, Steyr, Linc, Gmun-
den, Ischl, Budejovice, Plzeň, Marijine vane, Eger, Francove vane,
Karlove vane, Prago, Lipsko, Dunaj via Amstetten.
Ob 6. uri 30 min. zvečer mešani vlak v Kočevje (v Rudolfovo od dneva
otvorjenja prometa).

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 5. uri 53 min. zjutraj osebni vlak s Dunaja via Amstetten, Lip-
sije, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih varov,
Plzeň, Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra, Gmundena, Ischla, Aus-
se, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega, Celovca, Beljaka,
Franzensfeste, Trbiša.
Ob 8. uri 6 min. zjutraj mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega sto-
prav od dneva, ko bode promet odprt).
Ob 11. uri 27 min. dopoldne osebni vlak s Dunaja via Amstetten,
Lipsije, Prago, Francovih varov, Karlovih varov, Eger, Marijinih
varov, Plzeň, Budejovice, Solnograda, Lince, Steyra, Geneve,
Gurliha, Bregence, Inomosta, Zella na jezeru, Lend-Gastein, Ljubnega,
Celovca, Lince, Pontabla, Trbiša.
Ob 12. uri 44 min. popoldne mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega
stoprav od dneva, ko bode promet odprt).
Ob 4. uri 48 min. popoldne osebni vlak s Dunaja, Ljubnega, Selthala,
Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla, Trbiša.
Ob 8. uri 34 min. zvečer mešani vlak iz Kočevja (iz Rudolfovega sto-
prav od dneva, ko bode promet odprt).
Ob 9. uri 21 min. zvečer osebni vlak s Dunaja preko Amstetena in
Ljubnega, Beljaka, Celovca, Pontabla, Trbiša.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.)

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.
" 2. " 05 " popoldne " "
" 4. " 50 " zvečer " "
" 10. " 10 " zvečer " " (slednji vlak le ob nedeljah
in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.)

Ob 6. uri 56 min. zjutraj iz Kamnika. (4—106)
" 11. " 15 " dopoldne " "
" 8. " 20 " zvečer " "
" 9. " 50 " zvečer " " (slednji vlak le ob nedeljah
in praznikih.)

Odlikovan na svetovni razstavi
(1886) v Čikagi s svetinjo. (29)

ÜBERALL VORRÄTHIG 17 MEDAILLEN

Vesten mož

zmožen slovenščine in nemščine, odnosno i laščine,
vešč v občevanji z ljudmi iz vseh stanov, dobi takoj
službo, katera mu pri vztrajni marljivosti vrhu stalne plače
donaša neomejeni dohodek.

Ponudbe pod naslovom: „Vesten mož“ na uprav-
ništvo tega lista. (501—2)

Privatni uradnik

zmožen vsakojakega odvetniškega in notarskega uradova-
nja v slovenskem in nemškem jeziku ter izurjen v sloven-
ski in nemški stenografiji, išče tem zmožnostim pri-
merne službe. Nastop 1. julija t. l. — Ponudbe naj
se pošljejo upravnistvu „Slov. Naroda“ pod „zmožnost
in spretnost“. (495—3)

Na najnovejši in najboljši način

umetno (694—87)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombo-
vanja in vse zobne operacije, — odstranjuje
zobne bolečine z usmrtitvijo živca

zobozdravnik A. Paichel,
poleg čevlarskega mostu, v Köhler-jevi hiši, I. nadst.

Kraški teran

ima na prodaj gospod

Anton Polley v Sežani na Primorskem.

Prve vrste po 20 gl. hektoliter,

Druge vrste po 13 gl. hektoliter,

Tretje vrste po 10 gl. hektoliter. (384—6)

Nobena zobobol

vsled porabe jedine pristnih J. Csapo-vih
zobnih kapljic. Stotine zahvalnih pisem o
uspehu. (525—1)

Cena steklenici 1 gl., steklenici za poskušnjo 50 kr.

Jedino pristno z registrovano varstvom. Znamko
„zamorčeva glava“ in napisom J. Csapo's
Zahntropfen.

Pristno se dobiva v lekarni „rudečega križa“
Iv. D. Csapo, Osek (gornji grad), Hrvatska.
Zaloge v vseh večjih lekarnah, kjer takih ni, naj se
obrne direktno do proizvajatelja.

Fran Stare

sobni slikar

v Ljubljani, Breg h. št. 20
priporoča se v izvrševanje vseh

**v dekoracijsko in slikarsko
stroko spadajočih del**

z zagotovitvijo ukusnomodernega dela proti
zmerni ceni. (491—3)

Naznanilo in priporočilo.

Podpisanec si usoja slavnemu p. n. občinstvu najljubše naznaniti,
da je dne 8. t. m. prevzel

gostilnico „Pri Virantu“

na Št. Jakobskem trgu

ter se priporoča cenjenim gostom z zagotovitvijo, da bode tečil najboljše
pijače, imenoma dobra štajerska in dolenska vina, Mengliško marono
pivo in da bode skrbel za dobro kuhinjo po kolikor možno nizki ceni.
Obed velja na mesec 7 gl. 50 kr. Naznanja tudi, da je gostilna vsa
prenovljena in da so takisto sobe za tuje povsem osnažene in renovirane.
Priporočujoč se, čast mi je beležiti z največjim spoštovanjem

(524—2)

August Weixl.

Pristno Brnsko sukmeno blago

za spomladno in poletno sezono 1894.

Jeden kupon 3.10 metra
dolga, za popolno gospod-
sko obleko (suknje,
hlače in telovnik) stane
samo

gl. 4.80 iz dobre
gl. 6.— iz boljše
gl. 7.75 iz fine
gl. 9.— iz finejše
gl. 10.50 iz najfinejše

pristne
ovčje
volne.

Kupon za črno salonsko obleko gl. 10.—, kakor tudi blago za vrhne sukne,
loden za turiste, črni peruvienne in dosking, za državne uradnike, najfinejša greda-
šane tkanine itd. razpošilja po tovarniških cenah kot rečna in solidna najbolje
zdana tovarniška zaloga suknene blaga

Siegel-Imhof v Brnu.

Vzorci zastoj in frankovano. — Garantuje se za to, da odgovarja
pošiljka popolnoma vzorcem.

Na uvaženje! P. n. občinstvo se zlasti opozarja na to, da je blago, če se na-
roča direktno, znatno ceneje, nego če se isto naroča po agentih. Tvrdba
Siegel-Imhof v Brnu razpošilja vse blago po pravih tovarniških cenah,
ne da bi zaračunjala sleparskega „krojaškega popusta“, ki toli škoduje za-
sebnih naročiteljev. (181—14)

Primerna darila za Binkošti in sv. birmo

po znatno znižanih cenah kakor o pri-
liki kake razprodaje.

Podpisanec priporoča svojo bogato za-
logo vsakovrstnih novih zlatih, srebrnih,
niklovih

ur in verižic

dalje veliko izbero najnovejše vrste uha-
nov, prstanov in zapestnic in
drugih njegov stroko spadajočih stvari.

Uljudno vabeč na mnogobrojno obiskovanje pri-
poroča se s spoštovanjem (120—17)

Fran Čuden

urar in lastnik trgovine s zlatino na
Glavnem trgu nasproti mestni hiši.

Lopatno pivo

(Spaten-Bräu-Bier)

najbolj zdravo in najužitnejše
bavarsko namizno pivo,

od zdravniških avtoritet tudi za okrevalce kot
izborno priporočano, priporočam v naročbo v
steklenicah. Trpežnost zjamčena in po-
šilja se lahko pri vsaki temperaturi.

Prospekti zastoj in poštine prosto. Preprodajalcem popust.
Za točenje: Razpošiljanje vsake poljubne množine piva v
sodih od 1/4 hektolitra navzgor. Pri večjih po-
šiljkah specialni pogoji po dogovoru.

Jos. Krantz-a glavna zaloga

Gabrijela Sedlmayerja pivovarne „pri lopati“ v Monakovem
Dunaj, I., Augustinerstrasse št. 8. (427—5)

Restavracija v Goričanah.

Podpisani lastnik te restavracije uljudno vabi vse potujoče p. n. občinstvo na mnogobrojno obiskovanje, zagotavljajoč najboljšo prehrano. Točilo se bode tu **Reininghauserjevo pivo**, izvrstno vino ter streglo z dobro kuhinjo po nizki ceni. Priporočajo se, beleži

z velespoštovanjem
J. Wospernig
restavratör.

(533)

Oljni ekstrakt za uho

od c. in kr. sekund. zdravnika **dr. Štepek-a**. Ta ekstrakt priporočajo zaradi sigurnega uspeha že več let avtoritete, ker odpravi vsako neprirojeno gluhost, uklanja takoj slab posluš, ušesni tok in vsako ušesno bolezen; dobiva se proti določenim javni gl. 1-70 v vsej Avstro-Ogerski franc. pošti iz lekarn: glavna zaloga v lekarni „pri sv. Duhu“ g. Ede pl. Tomaya, v lekarni gosp. Ant. Kögl in v mestni lekarni v Zagrebu; nadalje pri Zannetti-ju v Trstu; Jožefu Cristofolletti-ju v Gorici; na Dunaji pri c. in kr. vojni poljski lekarni, na Stefanovem trgu št. 8, in pri lekarju Twerdy-ju, Mariahilferstrasse 106. — Pristno blago se dobiva samo v steklenicah z utisnjenim napisom: **c. in kr. sekund. zdravnik dr. Štepek na Dunaji.** (1161-19)

ISI STROJI ZA POLJEDELSTVO!

po najnižjih cenah pod najugodnejšimi pogoji pošilja pod jamstvom in na poskušanje.

IG. HELLER, DUNAJ
2/2 Praterstrasse Nr. 48.
Bogato ilustrirani 192 strani obsežni ceni v slovenščini in nemščini so na voljo za vsako željo. Prosim, pošljite mi jih.

(333-5)

Za vinogradnike!

Cepljenje ameriških trt v zeleno (Grünveredelung) najbolj uspeva, kakor so vsestranske skušnje dognale, za katero požlahtnjevanje se

pristni angleški gummi

najboljše kakovosti dobiva pri (465-3)

Varlec-u & Umek-u
trgovcih v Brežicah.

Istotako se dobi pri teh stisn. za vezati (Raffia Bast) škropilnice proti strupeni rosi (Peronospora Spritzen System Allweiler) in modra galica po najnižji ceni.

Nepresegljivo za zobe
je

I. Trnkóczy-jeva ustna voda

aromatična, upliva okrepujoča, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijetni duh. Jedna velika steklenica 50 kr.

II. Trnkóczy-jev zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepujoča ter ohranjuje zobe svetlo-bele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja (505-2)

Ubald pl. Trnkóczy
lekar

v Ljubljani zraven rotovža.

Zunanja naročila se s prvo pošto razpošiljajo.

Zobni zdravnik

DR. ROMAN JACOBI

ustavlja po najnovejši in najbolj metodi umetne zobe in zobovja.

Plombira in izdira zobe brez bolečin. (186-7)

Zdravi sploh vsako ustno bolezen.

Ljubljana, Stari trg št. 4.

Prostovoljna prodaja.

Graščina Rakovnik pri „zelenem hribu“ v Ljubljani prodajala bode prostovoljnim potom na drobno

dné 17. maja t. l.

in prihodnje dni ob 8. uri dopoldne na hri mesta (519-2)

150 oral

gojzdov, njiv in travnikov

pod ugodnimi pogoji, kar se s tem daje na znanje.

V Ljubljani, dné 9. maja 1894

Tinct. capsici compos.

(PAIN-EXPELLER)

pripraven v **Richtrovi lékárni v Praze**,

všeobecně známý, bolesti utišující

domáci lék k masáží, jest na

skladě ve všech lékárnách, láhev po

1 zl. 20 kr., 70 a 40 kr. — Při kupování třeba se mítí dobře na pozoru

a přijmouti jen láhev s ochrannou

známkou „ketvón“ jakožto

pravé. Ústřední zasílatelství:

Richtrova lékárna „U zlatého lva“ v Praze.

(115-21)

Kamnoseška obrt in podobarstvo.

Vinko Čamernik

kamnosek v Ljubljani, Parne ulice št. 9
filijala na Dunajski cesti nasproti Bavarskemu dvoru

(poprej Peter Toman)

priporoča se za izvrševanje

cerkvenih umetnih kamnoseških del

kakor oltarjev, tabernakeljev, prižnic, obhajilnih miz, krstnih kamnov itd., nadalje za vsakovrstna

stavbena kamnoseška dela

kakor tudi za izdelovanje plošč iz vsakovrstnega marmorja za pohištvo.

Ima tudi bogato zalogo

nagrobnihih spomenikov

iz raznovrstnih marmorjev, napravljenih po najnovejših arhitektoničnih obrisih po jako nizki ceni.

Oskrbuje napravo kompletnih družinskih rakev in vsakako popraviljanje. (10-19)

— Obrise, načrte in vzorce pošilja brezplačno na vpogled. —

Važno za sleharno

(11-10)

gospodinjo in mater!

Sib. Kneipp

O preznost pri kupovanju! Zahtevajte in jemljite samo bele originalne zavoje z imenom

Dobiva se povsod.

Kathreiner-jeva Kneipp-ova sladna kava

se čedalje bolj skušuje kot najizbornejši, jedini naravi primerni zdravni in ob jednem v svoji uporabi najcenejši do-datek bobovi kavi. Priporoča se izrecno od visokih znanstvenih in zdravniških avtoritet in se predpisuje ženskam, otrokom in takim, ki imajo želodčno ali živčno bolezen,

kot najboljše nadomestek bobove kave.

z imenom

Kathreiner.

1/2 kilogr.

25 krajcarjev.

Od 1. junija in od 1. septembra tarif za stanovanja znižan za 25 odstotkov.

Zdravilišče

KRAPINA-TOPLICE

na Hrvatskem

(409-6)

od postaje Zagorske železnice „Zabok-Krapina-Toplice“ oddaljeno vožno nro. otvoreno je od 1. aprila do konca oktobra. Toplice imajo temperaturo 30-35° R. ter izvrstno delujejo pri prošni, mišični in sklepni skrneli in pri boleznih, ki so nje posledice, pri bolečinah v kolku, pri živčnih, polnih boleznih in takih vsled zadobljenih ran, pri kronični Brightovi bolezni, pri otrplosti, pri kronični vnetici maternice, pri eksudatih v peritenealni vezni tkani in itd. Velike banjske, polne, separirane kopalnice kopelji in kopelji v marmornatih banjah; izvrstno urejene znojne kopelji (sudariji); masaža, elektrika, švedska zdravilna gimnastika. — Udobaa stanovanja, dobre in cenene restavracije, stalna zdravilska godba, ki jo priskrbi godba c. in kr. pešpolka nadvojvoda Leopold št. 53, obširna senčnata sprehajališča itd. Od 1. maja dalje vsak dan promet s poštним omnibusom do Zaboka in Polčana. Zdraviliščni zdravnik **dr. Pavel pl. Orešković**. Brošure v vseh knjigarnah. Prospekte pošilja in pojasnila daje **ravnateljstvo zdravilišča.**

Zobozdravnik

August Schweiger

ordinuje

(38-19)

v hotelu „Pri Maliču“

vsak dan od 9. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne, ob nedeljah in praznikih od 9. do 12. ure.

Novo! Živec se umori brez vseh bolečin **Novo!** s cocaínom.

Grof Géza Esterházy-jeva

Cognac tvorniško delniška družba
v Budimpešti, Aeusserer Waitznerstrasse 23.

Polno vplačana delniška glav-nica 640.000 kron.

Esterházy-Cognac

se proizva iz čistega naravnega vina po francoski metodi. (439-4)

Naši aparati za destilovanje lahko podelajo na leto

1 milijon 752 tisoč litrov vina.

Esterházy-Cognac

se priporoča od zdravniških avtoritet ne samo kot ugodna pijača, nego tudi kot ubranjujoče sredstvo proti malokrvnosti, kataru črev in želodca, za okrevalce, zlasti pa se priporoča najboljše proti

influenzi.

Dobiva se v Ljubljani pri M. Kastnerju, V. Schifferju, Iv. Perdau, J. Klauerju, Alojziju Lenčeku, J. Voltmannu, Herm. Oswaldu, J. Kavbetu, Henr. Höselmayru.

CHOCOLAT MENIER

! Največja tovarna na svetu !

Vsak dan se prodaja: (1148-20)

50.000 kilo.

Dobiva se v vseh specerijskih, delikatesnih prodajalnicah in konditorijah.

Prodaja hiše.

Hša z vrtom in z velikim prostorom se prodaja iz proste roke v Parnih ulicah št. 11. — Več se izve na sv. Petra cesti št. 7 pri A. Avbelj-u. (502-3)

PHÖNIX-POMADA

na razstavi za zdravje in varovanje bolnikov v Stuttgartu 1890 odlikovana z nagrado, je po zdravniškem izreku in mnogih zahvalnih pismih, katerih število gre v tisoče, priznava kot jedino, zares resno in neškodljivo sredstvo, s katerim se doseže tako pri gospéh kakor pri gospodih lepa in bujna rast las in se prepreči, da ne izpadajo in da se ne dela mej njimi prhot; mladi gospodje dobé po nje rabi močnejše brke. Za uspeh in za neškodljivost se garantuje.

Lonček 80 kr., če se pošlje po pošti ali proti povzetju 90 kr.

K. Hoppe, Wien, XIV., Hütteldorferstrasse 81. (20-13)

Zalo natakario

urno pri strežbi gostom, pazljivo, dobro računarico; dalje več boljših kuharic, spretih, delavnih in čistih; dalje hišne, ki zna perilo svetlo likati in ima triletna spričevala, najbolje priporoča (529)

posredovalnica služb **G. FLUX**, na Bregu št. 6.

Od leta 1868. se

Bergerjevo medicinsko

kotranovo milo

ki je izkušeno na klinikah in od mnogih praktičnih zdravnikov, ne le v Avstro-Ogerski, nego tudi v Nemčiji, Rusiji, balkanskih državah, Švici itd. proti poltnim boleznim, zlasti proti

vsake vrste spuščajem

uporablja z najboljšim uspehom. Učinek Bergerjevega kotranovega mila kot higijeničnega sredstva za odstranjenje luskinic na glavi in v bradi za čiščenje in desinfekcijo polti je takisto splošno priznan. Bergerjevo kotranovo milo ima v sebi 40 odstotkov lesnega kotrana in se razlikuje bistveno od vseh drugih kotranovih mil, ki se nabavajo v trgovini. Da se pride sleparijam v okom, zahtevaj izrecno Bergerjevo kotranovo milo, in pazi na zraven natisnjeno varstveno znamko. Pri neozdravljivih poltnih boleznih se na mesto kotranovega mila z uspehom uporablja

Bergerjevo med. kotranovo žvepleno milo.

Kot blažje kotranovo milo za odpravljanje

nesnage s polti,

proti spuščajem na polti in glavi pri otrocih, kakor tudi kot nenadkriljeno kosmetično milo za umivanje in kopanje za vsakdanjo rabo služi

Bergerjevo glicerino-kotranovo milo,

v katerem je 35 odst. glicerina in ki je fino parfumovano. Cena komadu vsake vrste z navodilom o uporabi 35 kraje.

Od drugih Bergerjevih medicinsko-kosmetičnih mil zasluži, da na nje posebno opozarjamo: Benzoe-milo za fino polt; borakovo milo za priščo; karbolsko milo za ugaljenje polti pri pikah vsled koz in kot razkužujoča mila; Bergerjevo smrekovo-iglasto milo za umivanje in tofeto, Bergerjevo milo za nežno otročje dobo (25 kr.); ichtyolovo milo proti rudečici obraza; milo za pege v obrazu jako učinkujoče; taninsko milo za potne noge in proti izpadanju las; zobno milo, najboljšo sredstvo za čiščenje zob. Gledé vseh drugih Bergerjevih mil se najde vse potrebno v brošurici. Zahtevajte vedno Bergerjeva mila, ker je mnogo ničevrednih imitacij. (352-6)

Prodaja se v Ljubljani v lekarnah gg. V. Mayr, G. Piccoli, J. Svoboda in U. pl. Trnkoczy-ja, dalje skoro v vseh lekarnah na Kranjskem.

JOSIP VATOVEC

trgovec na Misličevh, pošta Divača. ima na prodaj (395-6)

30 hektolitrov domačega pristnega

češpljevega žganja.

Žeja

se ugaša najprijetneje in najceneje z dobrim in ukusnim

moštom (domača pijača)

Ta mošt se prireja na najpriprostejši način in najceneje iz predmetov, ki so za to potrebni in ki se dobivajo pri (382-5)

Ivanu Sajovitz-u

trgovcu v Gradcu, „pri črnem psu“, Murplatu.

Isti predmeti se zdaj vsak dan po pošti proti povzetju v veliki množini pošiljajo na vse strani in ima gosp. Ivan Sajovitz mnogo priznanje o izvrstnosti in cenosti svojega mošta, ki se je napravil iz teh predmetov. — Mala poskušnja zadostuje da se lahko vsak prepriča o izvrstnosti in trpežnosti tega mošta. Za pol štartina stanejo omenjeni predmeti, iz kojih si lahko vsak sam ta mošt proizvaja, samo 6 gld. in tudi več.

2 zlati,
13 srebrnih
svetinj.

9 častnih
diplom
in priznanic.

Kwizdina restitucijska tekočina.

C. in kr. priv. voda za čiščenje konj.

Cena steklenici a. v. gld. 1.40.

Rabi se že 80 let v dvorskih konjušnicah, v večjih hlevih tako pri vojski kot pri civilu, da se konji utrjujejo pred velikimi strapacami in posledje ojačijo, pri izpahenju, izmaknenju, otrpnelosti kit itd. ter osposobljajo konja, da zamore prav izvrstno dirkali. (213-4)

Pazi naj se blagovoljno navarstveno znamko in zahteva naj se izrecno Kwizdina restitucijska tekočina.

Glavna zaloga:
Fran Ivan Kwizda,
c. in kr. avstro-ogerski in kr. rumunski dvorski založnik,
okrožna lekarna
Korneuburg
pri Dunaji.

Dobiva se pristna v vseh lekarnah in drogerijah avstro-ogerske države.

Najboljše voščilo svetá!

Fernolendt

voščilo za čevlje.

Ces. kralj. dež. priv.

tovarna utem. l. 1835 na Dunaji.

To voščilo brez galice (vitriola) se lepo črno sveti ter vzdržuje usnje trpežno.

Povsod v zalogi. (801-41)

Zaradi ponarejanj naj se pazi natanko na moje ime

St. Fernolendt.

Pošiljam natančne cenike o vseh mojih proizvodih zastoj in poštne prosto.

Marijacejske kapljice za želodec

prirejane v lekarni „k angelju varuhu“

C. BRADY v Kromeržu (Morava)

staroizkušeno in poznato zdravilo, ki oživlja funkcije želodca in ga krepi, če je prebava motena.

Pristno le z zraven natisnjeno varstveno znamko in podpisom.

Cena steklenici 40 kr., veliki steklenici 70 kr.

Navedeni so tudi sestavni deli.

Marijacejske kapljice za želodec

dobivajo se pristne v Ljubljani: lekarna Piccoli, lekarna Svoboda; v Postojni: lekarna Fr. Baccarion; v Škofji Lokit: lekarna Karol Fabiani; v Radovljici: lekarna Aleksander Roble; v Rudolfovem: lekarna Dom. Rizzoli; v Feurbachu: lekarna V. Payr; v Kamniku: lekarna J. Močnik; v Črnomlju: lekarna Ivan Blažek. (1168-25)

Nagluhost

ušesne bolezni vsake vrste, zlasti take, ki se neodpravi in zastarele, se hitro in trajno zdravijo z novim patentovanim aparatom za zdravljenje sluha. Veliki uspehi in najvišje priznanje v znatvenih krogih. Vsakdo to iznajdbo primerno njegovi bolezni lahko sam na sebi uporabi. Moj zastopnik g. Burmeister se bode v Ljubljani v sredo in četrtek dne 16. in 17. maja v hotelu „pri Slonu“ mudil in se lahko z njim menijo vsi v mestu in njega okolici bivačji, ki imajo kako ušesno bolezen in sicer od 9.—1. ure dopoldne in od 3.—6. ure popoldne, ter jim ne naraščajo za to nikaki stroški. (522)

M. Steinbruck, Berlin N. W. 52. Spener Str. 14.

Alojzij Vodnik

kamnoseški mojster v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 32 in 34

naznanja, da je njegovo obširno zalogo različnih

grobni spomenikov

na vedno povpraševanje velečenjenih in častitih naročnikov popolnoma prenovil in pomnožil

s piramidami

izdelanimi iz najtršega sijenita,

koje imajo neprekosljivo svetlo polituro in

s križi

izdelanimi iz snežnobelega marmorja po laških

vzorcih, z najrazličnejšimi simboli in okraski,

kakor venoi, lilijami i. t. d.

Isti so v zalogi v različnih visokostih, in sicer iz celih kosov.

Ob enem priporoča tudi

(506-2)

plošče za pohištva iz najraznobarvnejših tu- in inozemskih mramorjev, marmormozajik za tikanje cerkv, hodnikov, porfir priznana najtrši material za trotoarje, veže kakor tudi sploh za vsa v to stroko spadajoča dela,

koje bode izvrševal, kakor i doslej v splošno zadovoljnost!

Obrisi in vzorci so brezplačno na razpolago.

„Kupuj pri kovaču, a ne pri kovačku!“ veli star pregovor.

To velja po vsi pravici o mojem etablissementu, kajti le tako velika prodajalnica, kakeršna je moja, ima valed tega, da kupuje jako mnogo blaga, ki ga plačuje sproti v gotovini, in valed drugih ugodnih okoliščin minimalne stroške, ki so potem v prid tudi kupcem.

Dražestni vzorci zasebnim naročiteljem zastoj in poštne prosto. Kujige z vzorci, kakeršnih doslej še ni bilo, za krojače nefrankovano.

Sukneno blago za obleke.

Peruvien in dosking za visoko duhovščino, potem blago, kakor je predpisano za uniforme c. kr. uradnikov, tudi za veterance, požarne brambe, telovadce, livrje, za biljarde, igralne mise, prevleke za vozove, leden, tudi nepremočljiv za lovsko suknjo, blago, ki se dá prati, počni plaidi od 4—14 gld. i. t. d.

Pošteno, cenl primerno, trajno, čisto volneno sukneno blago in ne malovredne cunjje, ki komaj toliko stanejo, kolikor iznaša zaslužek krojačev, priporoča

Iv. Stikarofsky, Brno (avstrijski Manchester).

Največja tovarniška zaloga suknenege blaga v vrednosti 1/2 milij. gld.

Pošilja se le proti povzetju!

Dopisovanje v nemškem, ogerskem, češkem, poljskem, italijanskem, francoskem in angleškem jeziku. (199-14)

Bensdorp-ov holandski kakao

izboren, zdrav in redilen
se dobiva v vseh špecerijskih in delikatesnih trgovinah.

(947-35)

Primerne službe išče umirovljen orožnik

z dobrimi spričevili. — Ponudbe vzprejema upravištvo
„Slovenskega Naroda“. (531-1)

Prodaja vina.

300 hektolitrov

črnega terana in belega
namiznega vina

od 12 do 16 kr. liter je na prodaj.

Za pristnost in točno postrežbo se jamči.

(493-4)

Fran Bentivoglio
vinogradar št. 603 Dignano — Istra.

Naznanilo in priporočilo.

Podpisane si usoja naznanjati spoštovanemu
p. n. občinstvu, da je začel izvrševati

**tapecirarski in dekoraterski
obr**

v Florijanski ulici št. 22.

Trudil se bode vsikdar, ustrezati častitim
svojim naročnikom z ukusnimi, solidnimi in mo-
dernimi izdelki po najnižji ceni ter bode prevze-
mal in kar najtočneje izvrševal vsakovrstne v
njegovo stroko spadajoče poprave; zagradel je se
nadeja, da ga bode slavno p. n. občinstvo skoro
počastilo z mnogobrojnimi naročili. Priporočujoč
se, mu je čast beležiti

z odličnim spoštovanjem

Adolf Klarer
tapecirar in dekoratér.

(517-3)

Na prodaj za kovače:

Vreteno za kladivo (norca) dolg 4:80 metrov, še
v prav dobrem stanju. Nov meh na 4 ogle, širok 48 pal-
cev. Meh na 4 ogle, z dvojnimi vspehom, širok 34 palcev.
Nov meh, okrogel, z dvojnimi vspehom, širok 36 palcev.
Potem orodje za kladivo in več drugega kova-
škega orodja se zaradi odpovedi te obrti prodaja po
prav nizki ceni. — Več se poizve pri Jožetu
Dorniku v Trstcu na Gorenjskem. (492-8)

Dr. Rose živčni balzam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospe-
šujoče in napenjanja odstranjujoče ter mlo raztop-
ljajoče (424-5)

domače sredstvo.

Velika steklenica 1 gld., mala
50 kr., po pošti 20 kr. več.
Na vseh delih zavojnine je moja
tu dodana, zakonito varovana
varstvena znamka.

Zaloge skoro v vseh lekarnah
Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško domače zdravilo.

To sredstvo pospešuje prav izbornost, kakor sve-
dočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje
ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V skatljicah po 35 kr. in
25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine
je moja tu dodana zako-
nito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

M. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Učenca

primerne starosti in lepega vedenja, vzprejme v poduk v
jermenarstvu Leopold Blumauer, jermenar v
Selenburgovih ulicah št. 6 v Ljubljani. (527-1)

Letovišče v Kamniku.

(Železniška postaja)

(Kneipp-ovo zdravilišče.)

V prekrasni leži se dá takej v najem
meblovano poletno stanovanje

obstoječe iz 3 sob, balkona in senčnatoga vrta,
kopališnega bassina, popolnoma opremljene kuhi-
nje, kleti, drvarnice itd.

Eventuelno se odda tudi še dve drugi sobi.

Več se izve pri lastniku gospodu Miroslavu
Soss-u v Ljubljani. (530-1)

POZOR!

Od sedaj naprej prodaja
vsakovrstne (331-7)

**distinkcije za
požarne brambe**

kakor so sedaj predpisane,
popolnoma po tovarniški ceni

J. S. BENEDIKT
v Ljubljani, Stari trg.

Zahtevajte samo

„Zacherlin“

ker je to najhitreje in najsigurneje delujoče sredstvo,
s katerim se ugonobijo mrčesi vsake vrste.

Kaj pač govori bolj razločno za njega nedoseženo moč in dobro kaka-
vost, nego uspeh ogromnega razširjenja, valed katerega nobeno drugo
sredstvo ne eksistuje, katerega razpečava ne bi bila po oni „Zacherlina“
nadkriljena vsaj dvajsetkrat.

Zahtevajte pa vselej zapečateno steklenico in samo tako, ki nosi
ime „Zacherlin“. Vse drugo je ničvredna imitacija.

Steklenice stanejo: 15, 30, 50 kr., 1 gld., 2 gld.; štedilnik Zacherlina 30 kr.

Dobiva se v nastopnih prodajalnicah:

V Ljubljani: Anton Krisper, Anton Stacul, J. Klauer, Jeglič & Leskovic,
Peter Lassnik, Ivan Perdan H. L. Wencel, Fran Trdina, Ivan Fabijan Karol
Karinger, Mihael Kastner, Josip Kordin, M. Lavrič, Alojzij Lenček, Karol Pla-
ninšek, Viktor Schiffer, M. E. Suppan, Schussnigg & Weber, J. Spoljarič, Ivan
Jebačin, lekarna Trnkóczy, Anton Ječminek, Jer. Reitz, A. Šarabon.

Postojna: Anton Ditrich,
G. Pikel.
„**Škofja Loka:** Hedvika Fabiani.
Polhov gradec: Ana Leben.
Borovnica: Fran Verbič.
Velike Lašče: Ferd. M. Doganoc.
Krško: R. Engelsberger.
Fran Zesser.
Dvór: Anton Klinc.
Hrib: Fr. Kovač.
Idrija: Fran Kos.

Kranj: F. Dolenc.
K. Šavnik, lekarna
pri sv. Trojici.
Fran Kovač.
Lož: Alojzij Gatsch.
Kostanjevica: Lebinger & Berg-
mann.
Litija: Anton Majcen.
Sbil & Petrovič.
Mokronog: Mat. Wuchse.
Koprivnik: Josip Schuller.
Mirna: (391-4)

Zahvala in priporočilo.

Čast mi je naznaniti slavnemu p. n. občinstvu, da sem z dnem 1. maj-
nikom t. l. prevzela

gostilno „Vodnikov hram“

v Rožnih ulicah h. št. 19.

Stejem si v prijetno dolžnost, vsem cenjenim p. n. gostom izreči svojo
najtoplejšo zahvalo na zaupanju, katero so mi mej mojim večletnim vodstvom
gostilno „pri Virantu“ izkazovali ter se istim ponižno priporočam tudi za
naprej z zagotovilom, da se bodem vsikdar trudila, s skrbno postrežbo, ukus-
nimi jedili in dobro pijačo po nizkih cenah steči njih naklonjenost ter
jih v vsakem oziru zado. oljiti.

Tudi za prenočišča za tuje bode najbolje skrbjeno.

Opoludanski obed 24 kr., mesečni abonement 7 gld.; tudi se
oddaja čez ulico. — Priporočujoč se za mnogobrojno obiskovanje čast mi je
beležiti

(528)

Helena Bajec.

Jakob Zalaznik

pekovski mojster in sladčičar
na Starem trgu

priporoča velecenjenim

birmanskim botrom in botricam

svojo

(520-2)

bogato zalogo mnogovrstnih, pripoznano finih

sladčičarij.

Vsak dan raznovrstni

sladoled.